Helyi Esélyegyenlőségi Program

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata

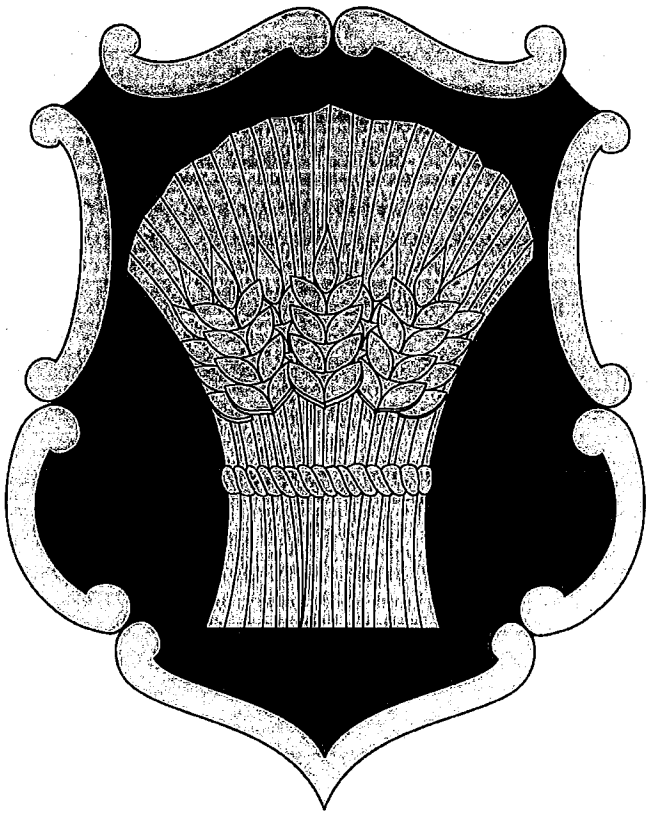

2018. november - 2023. december 31.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) ... 3
Bevezetés ... 3
Összefoglaló ... 3
A település bemutatása ... 4
Értékeink, küldetésünk ... 10
Célok ... 10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 12
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 12
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 58
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 73
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 76
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése ... 76
A beavatkozások megvalósítói ... 79
Jövőképünk ... 80
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 81
3. Megvalósítás ... 92
A megvalósítás előkészítése ... 92
A megvalósítás folyamata ... 92
Monitoring és visszacsatolás ... 93
Nyilvánosság ... 93
Érvényesülés, módosítás ... 95
4. Elfogadás módja és dátuma ... 96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Összefoglaló

Az esélyegyenlőség területén 2011 óta megváltozott az önkormányzatok számára előírt feladatok tervezésének és végrehajtásának környezete. A végrehajtás alatt lévő és a tervezett pályázati kötelezettségek miatt szükséges elkészíteni a 2019-23 közötti időszakra vonatkozó települési helyi esélyegyenlőségi programját.
Jelen program részben az esélyegyenlőséggel foglalkozói uniós irányelvekre, és a nyomukban született hazai joganyagokra, részben Alsónémedi koncepcióira, stratégiáira alapoz. A program elkészítésében a 2013-tól 2018 végéig végrehajtott, előző helyi esélyegyenlőségi program szakmai alapjaira és eredményeire is támaszkodtunk.
Alsónémedi helyi esélyegyenlőségi program (továbbiakban: HEP) készítésével a település célkitűzése, hogy Alsónémedi rendelkezzen a vonatkozó, hatályos jogszabályoknak megfelelő aktuális, átfogó, a hosszú távú beavatkozási irányok meghatározását, továbbá a középtávú beavatkozási akciótervet tartalmazó, a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportokra fókuszáló esélyegyenlőségi programmal, amely reflektál:

- a települési hátrányos helyzetű és védett tulajdonságú társadalmi csoportok helyzetére, szolgáltatásokhoz való hozzáférési esélyeikre,
- az egyes önkormányzati szakmai ágazatok fejlesztési terveire,
- a horizontális esélyegyenlőségi elvek érvényre juttatására a városi döntéshozatalban,
- azokra a konkrét szempontokra és előírásokra, amelyeket az Európai Uniós pályázatok hatályos Esélyegyenlőségi Útmutatói tartalmaznak.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A program elkészítése során az esélyegyenlőségi referens foglalkozott a szakmai anyagok összegyűjtésével, szerkesztésével, és társadalmi egyeztetésre való előkészítésével. A fejezetek végső formája széles körű társadalmi egyeztetés eredménye, amely két ütemben zajlott. A helyzetfelmérés és problémafeltáró fejezetek egyeztetésére 2018 októberében, míg a stratégiai részek egyeztetésére ugyanez év novemberében került sor. Az egyeztetésre az önkormányzat képviselő-testületének tagjai, a település vezetői, intézményvezetői és megbízott munkatársai, a civil szervezetek és egyházak képviselői voltak hivatalosak, az egyeztetés során összegyűjtött vélemények beépítésre kerültek az anyagba.

A település bemutatása

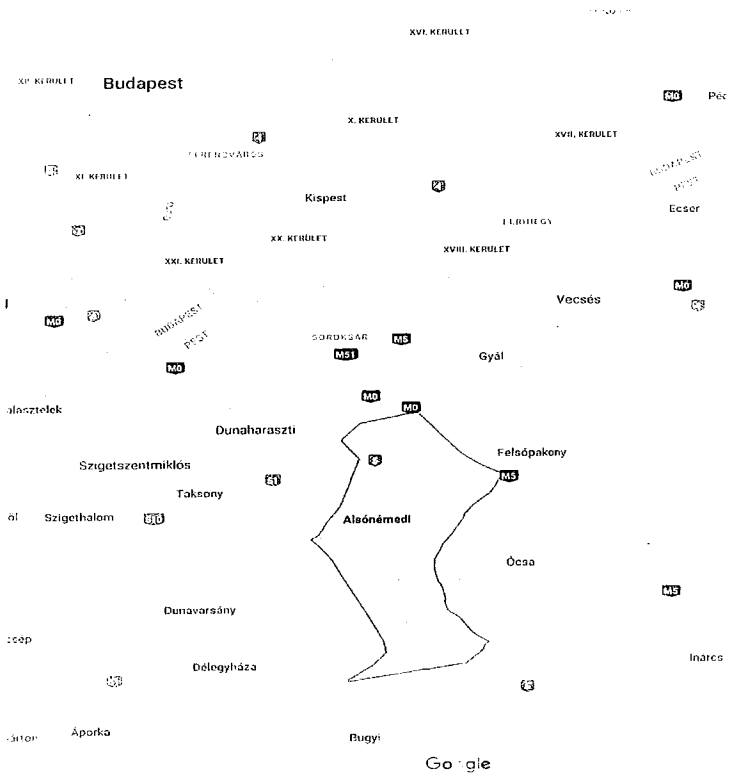

Pest megye egyik legrégebben lakott helye. Az első írásos emlékek 1067-ben keletkeztek. A falu 1398-tól egészen 1945-ig folyamatosan a váci püspökség birtoka volt. A századok során a lakosság kétvallású (református, illetve katolikus) lett, amit a településszerkezet is tükrözött. A protestánsok az Alszeg, míg a katolikusok a Felszeg (Budapesthez közelebb) lakói voltak. "Kis- Kecskemét" jelzővel is illették a települést, a XIX. század végén országos vásártartási jogot kapott és a mezővárosi besorolást. Az évszázadok folyamán kialakult társadalmi struktúrára erős néprajzi, vallási, termelési, kereskedői tradíciókra épültek, több gazdasági és civil tömörülés, egyesület jött létre. Bár a mezőgazdasági kollektivitást nem tudták megakadályozni, azt azonban elérték, hogy a szakszövetkezetet nem téeszesítették, és a régióban lévő országos hírű gazdasággal való egyesítését is megakadályozták. A településen folyamatos volt a magángazdaságok jelenléte.

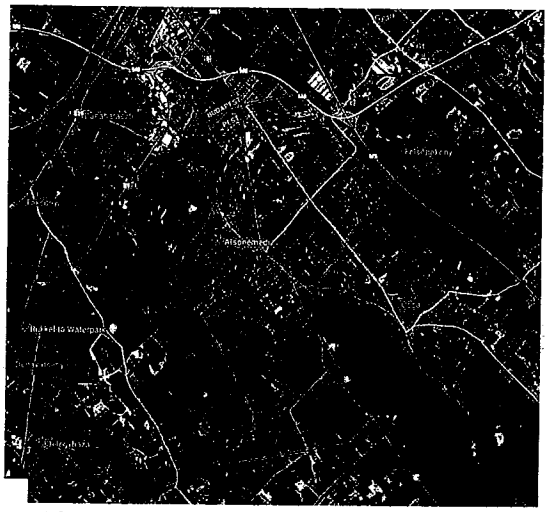

A térség természeti adottságai (domborzat, talajtípusok, vízrajz, kedvező éghajlati viszonyok, főleg a napsütéses órák száma) kedvez a mezőgazdaságnak, mely nagy hagyományokkal rendelkezik a településen. Alsónémedi lakóinak egy része ma is a mezőgazdaságból él és gyarapodik. A többi aktív kereső, részben az utóbbi évtizedben idetelepült és megerősödött vállalkozói szférában, részben pedig még mindig a fővárosban találja meg a munkahelyét. Az ipari tevékenység majdnem teljes egészében a település külterületén folyik, az északi és déli vállalkozói területen egyre több cég telepedik le.

Az 5-ös úton Budapest felől Alsónémedi település, de megközelíthető az M5-ös autópályán és az M0-ás körgyűrűn is. Közvetlenül elérhető még az 5201-es, a 4602-es, vagy a 4617-es úton. A nagyközséget vasúton megközelíteni nem lehet, vasútállomása nincs. A térségből busszal könnyen elérhető a főváros közlekedési hálózata. A belterületi úthálózat zömében burkolt. Az elmúlt évtizedben kiépült a teljes vezetékes infrastruktúra.

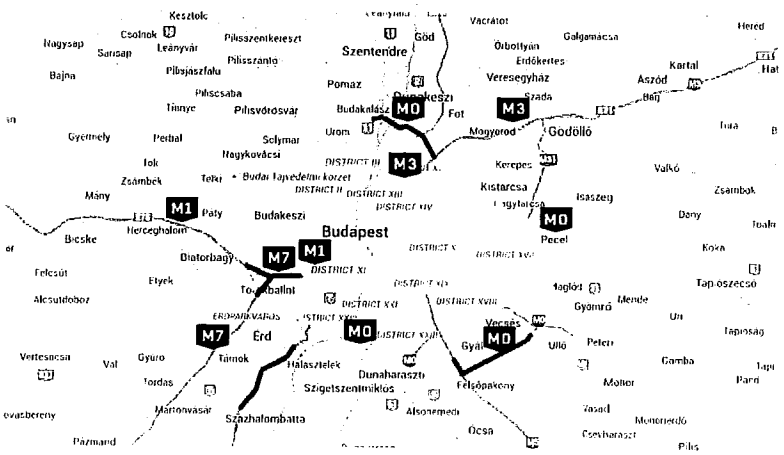

Alsónémedi a Duna-Tisza közén fekszik, Budapest közigazgatási határától délre, 24 km-re a fővárostól, 10 km-re a főváros közigazgatási határától. A település határában tanyák vannak, nyugati határán található a Duna-Tisza csatorna. A település a Gyáli kistérséghez, és a Gyáli járáshoz tartozik. A kistérség Magyarország Központi Régiója és a budapesti agglomeráció része.

A 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján nem kedvezményezett járásban található a település. A 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet vizsgálva sem kedvezményezett.

A település 1990 óta folyamatosan fejlődik, ennek hatására folyamatosan nőtt a lakosság létszáma. 2016-ban stagnált. A megnövekedett lakosságszám a település infrastrukturális fejlesztését is magával vonja, pl. csatornaépítés, belterületi utak felújítása, közösségi terek fejlesztése.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	5 203	na.
2013	5 192	99,8%
2014	5 205	100,3%
2015	5 264	101,1%
2016	5 265	100,0%
2017	5 245	99,6%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 585	2 680	5 265	49,10%	50,90%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			172		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	408	421	829	7,75%	8,00%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	75	79	154	1,42%	1,50%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 653	1 489	3 142	31,40%	28,28%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	163	178	341	3,10%	3,38%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	286	513	799	5,43%	9,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

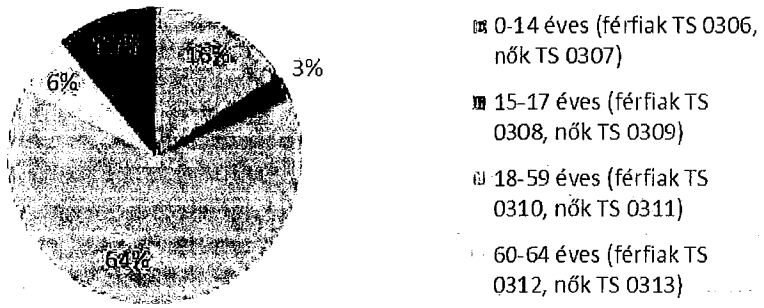

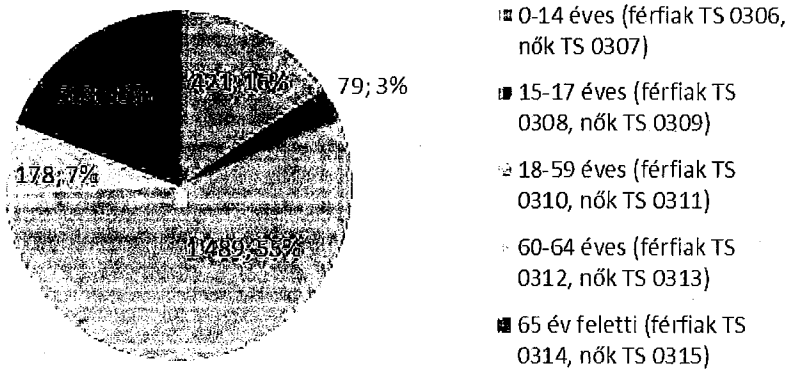

Magas a 0-14 éves korosztály létszáma, mely a nekik szóló szolgáltatások, intézményrendszerek fenntartását, megerősítését igényli hosszútávon. A népesség létszámának kiegyensúlyozottságát a bevándorlás adta, megnövekedett a fiatalkorú munkaképes lakosság aránya. Ez örvendetes hír, de a megnövekedett felnőtt lakosság és gyermekek száma a település ellátó rendszerére nagy terhet ró. Folyamatos fejlesztésre és új intézmények létrehozására van szükség.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	752	783	96,04%
2013	777	787	98,73%
2014	774	811	95,44%
2015	787	837	94,03%
2016	794	827	96,01%
2017	782	845	92,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index az idős korú népességnek (65–X éves) a gyermekkorú népességhez (0–14 éves) viszonyított arányát fejezi ki. A népesség korösszetétele változásának és az elöregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége. Alsónémedi szerencsés helyzetben van, hiszen ezen mutatói az országos tendenciáktól eltérően folyamatosan 100% alatt van.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	98	81	17	-2,6
2013	86	89	-3	-2,6
2014	108	110	-2	-1,15
2015	123	93	30	-2,96
2016	128	161	-33	-4,24
2017	na.	na.	#ÉRTÉK!	na.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az elvándorlások nagy száma az adott évben a kényszerkijelentéseknek „köszönhető".

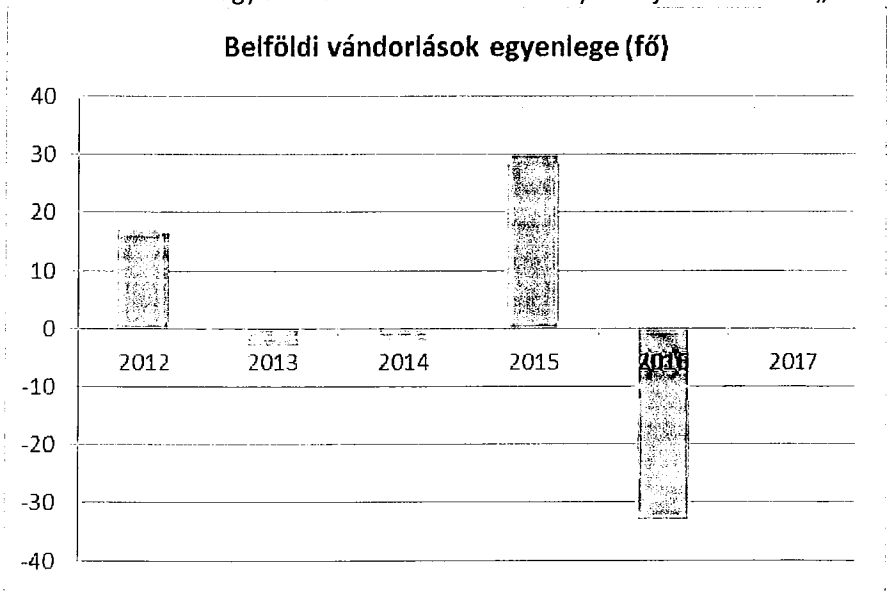

A településre oda és elvándorlók száma nagyjából kiegyenlíti egymást.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	51	52	-1
2013	62	52	10
2014	53	68	-15
2015	55	71	-16
2016	51	53	-2
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás és a halálozások száma részben kiegyenlíti egymást, lassú népességfogyás figyelhető meg. Ezt ellensúlyozza a településre beköltözök száma. Azonban a településnek hátránya is származhat a betelepülő személyekből. A nem kívánt társadalmi rétegek megjelenése jelentős terhet jelenthet a településirányításra és –ellátásra (közszolgáltatások, segélyek, támogatások, stb.), amely a helyi társadalmat is erodálja, ez adott esetben hozzájárulhat a lakosság egyes rétegeinek elköltözéséhez. Az közmegállapodás részét képezi, hogy a beköltözők gyerekeinek, akik az intézményrendszer falain belül vannak, a település érdekeit is figyelembe véve, felzárkózási folyamatát támogatni szükséges.

Értékeink, küldetésünk

A község vezetésében és a lakosság körében az az alapvető elvárás, hogy települési növekedés a gazdaságfejlesztésben valósuljon meg, munkahelyteremtő beruházások megvalósításával. A település jelentős lakóterületi tartalékokkal rendelkezik, így a népességszám növekedése is kívánatos a betelepülések támogatása mellett, a további növekedés a község természetes szaporodásából is adódjon a közösségalapú településfejlesztéssel.

- A stabil gazdasági környezet kialakítása a lakosság minél nagyobb arányú foglalkoztatása és magas jövedelmi szintje.
- Legyen a település épített-és természeti környezete esztétikus és vonzó.
- A község a helyi lakosok és a vonzáskörzetében élők számára egyaránt elérhető és magas színvonalú szolgáltatást nyújtson.
- A település nyújtson minél sokszínűbb és színvonalas kulturális-és szabadidős szolgáltatást mind a lakosoknak, mind az idelátogatóknak egyaránt.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése és folyamatos megvalósítása, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a fenntartását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a tagok aktivitását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Alsónémedi település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Az iskolát érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a már megalakult HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték, érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen növeli a település versenyképességét. Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel a szervezet vezetősége és alkalmazottai részéről és szorosan kapcsolódik az önkormányzati törvényben foglaltak végrehajtásához. Az egyenlőbánásmód követelménye a kötelezettektől azt kívánja meg, hogy tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást vagy jogellenes elkülönítést eredményez.

- Önkormányzati tulajdonú lakások lakbére. 2016. február 25-től hatályon kívül helyezve, rendelkezései beépítésre kerültek az önkormányzat költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletbe.

- Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 25/2013. (XII.18.) önkormányzati rendelete a helyi szociális ellátásokról
- Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2013. (XII.18.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi szabályairól
- Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2013. (IX.10.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről
- Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2018 (VI.28.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- Alsónémedi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2017. (III.30) önkormányzati rendelete a háziorvosi, a házi gyermekorvosi, fogorvosi és védőnői körzetek megállapításáról

2. Stratégiai környezet bemutatása

Széchenyi 2020.

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.
Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékát közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

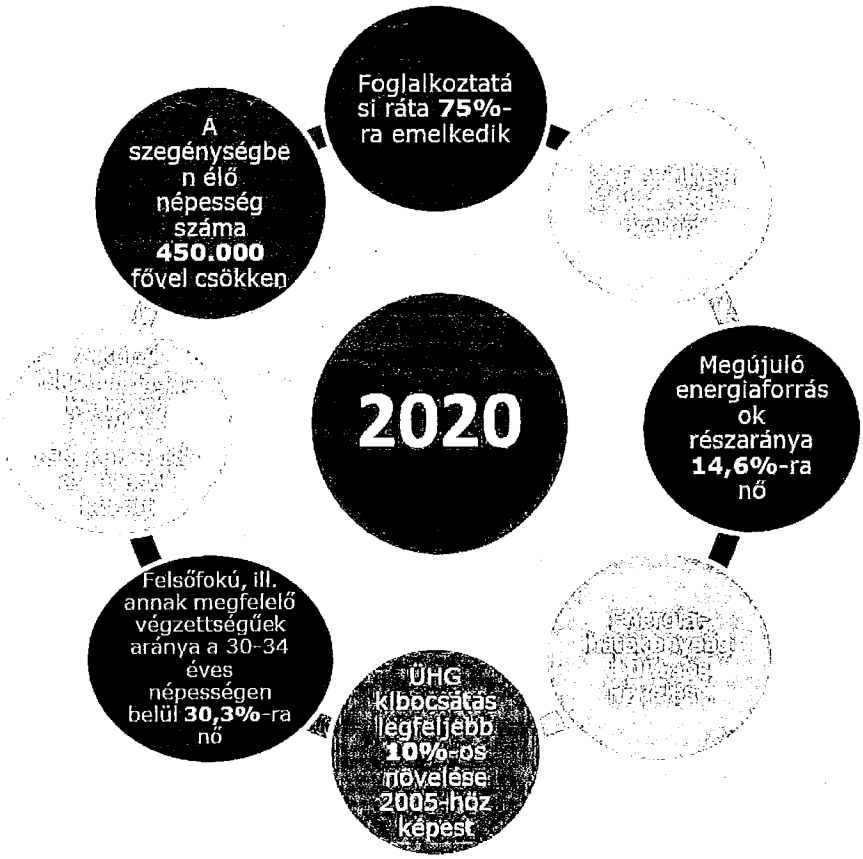

A 2007-2013 és a 2014-2020-as tervezési időszak összehasonlítása

	2007-2013	2014-2020
Uniós tervezési keretek	-Strukturális alapok és vidékfejlesztés elkülönül -Tagállami szintű keretdokumentum (Nemzeti Stratégiai Referenciakeret, NSRK)	•Integrált tervezés:Közös Stratégiai Keret (5 alap egységes keretben) uniós szinten •Tagállami szintű keretek (Partnerségi Megállapodás)
Tematikus súlypontok	- 15 OP	• 9 OP, célzottabb tervezés uniós és hazai szinten (11 tematikus cél, EU 2020)
Prioritások	-Gazdaságfejlesztés: 24% -Foglalkoztatás mint szociális kérdés	• gazdaságfejlesztés: 60% • Foglalkoztatás a gazdasági fejlesztés része
Intézményrendszer	-Központi irányítás (NFÜ) -Regionális dekoncentráció (RFÜ)	• központi koordinációval (ME) működő decentralizált intézményrendszer (IH-k a szakpolitikáért felelős tárcáknál) • valós térségi decentralizáció (megyei szinten)
Eljárásrendek, támogatási formák	-Komoly adminisztratív kötelezettségek, -2010-től racionalizáció, egyszerűsítések -Pályázatok vissza nem térítendő támogatással -Kombinált mikro-hitel	• egyszerűbb eljárásrendek, központi koordinációval •Vissza nem térítendő támogatások mellett nagyobb teret kapnak a pénzügyi eszközök •A pénzügyi eszközök teszik ki a teljes összeg 10%-át • közszféra ne pályázzon: szakmailag kijelölt fejlesztések, ismert programozható forráskeretek • nyílt pályázatok mellett optimalizált projekt-kiválasztási eljárások

2014-2020 időszak Operatív programok:

[redacted]

Versenyképes Közép-Magyarország OP (VEKOP)

Terület és Településfejlesztési OP (TOP)

Intelligens Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)

Környezet és Energetikai Hatékonyság OP (KEHOP)

Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)

Koordinációs OP (KOP)

„Vidékfejlesztés, halászat" OP

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Gazdasági Program
- Településfejlesztési koncepció
- Sportfejlesztési koncepciója
- Kulturális koncepció
- Közbiztonsági koncepció
- Környezetvédelmi Program
- Forgalomtechnikai felülvizsgálat

Szükségszerű lenne az eddig elkészült koncepciók felülvizsgálata, harmonizálása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- „Kertváros" Önkormányzati Társulás

„Kertváros" Gyáli Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás tagja jelenleg
Gyál, Alsónémedi, Bugyi, Ócsa,
Az előírásoknak megfelelően módosított Társulási Megállapodást a Társulási Tanács 12/2013. (IV.25.).sz határozatával fogadta el.

A Társulás által alapított intézmény: „Kertváros" Szociális és Családvédelmi Központ Székhelye: 2360 Gyál, Rákóczi Ferenc u. 42-44.
Területi irodák:
2351 Alsónémedi, Fő út 58.
2347 Bugyi, Kossuth Lajos u.17.
2364 Ócsa, Bajcsy-Zsilinszky u. 46-48.
Az intézmény ellátási területe: a társult települések teljes közigazgatási területe.

Az intézmény tevékenységi köre:
8790 Egyéb bentlakásos ellátás;
87901 Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások;
879017 Helyettes szülőnél elhelyezettek ellátása;
8892 Egyéb gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások;
889201 Gyermekjóléti szolgáltatás;
889204 Kapcsolattartási ügyelet;
8899 M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül;
88992 Egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül;
889921 Szociális étkeztetés;
889922 Házi segítségnyújtás;
889923 Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás;
889924 Családsegítés.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzéshez a TEIR-ben található adatsorok, KSH adatok és az intézményi adatnyilvántartások szolgáltatták az alapot. Sor került személyes információgyűjtésre a hivatal munkatársai, és a célterületen dolgozók, intézményvezetők és a HEP fórum tagjainak körében. Adatforrásként használtuk az Önkormányzat által ellátott feladatok, koncepciók, rendeletek, dokumentumok anyagait. Az előző 2013-2018-as időszakban hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program megállapításait is felülvizsgáltuk.
Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszerben a településről tárolt adatok csak 2016-ig szerepelnek.
Továbbra is adathiány mutatkozik a településen élő fogyatékos személyekről, hiányosak a központi nyilvántartások, felméréssel is nehezen kimutathatók (elzárkózás, személyiségi jogok stb.), azonban az intézkedési tervben vállalást teszünk arra, hogy önkéntes adatszolgáltatással, felmérést készítünk a települési fogyatékos személyekről.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen mélyszegénységben élő, roma kisebbség nincs.
Az Önkormányzat szociális helyzet alapján rendeletben biztosítja a rászorulók részére a támogatásokat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A képzettséget, a megszerzett tudás szintjét az iskolai végzettséggel mérjük. A képzettség szintje az élet számos területén fontos, olykor meghatározó, szorosan összefügg a demográfiai folyamatokkal és magatartásokkal, befolyásolja a munkaerő-piaci lehetőségeket és esélyeket.

A 2011-es népszámlálási adatok felvétele során az iskolai végzettség szintjét a legmagasabb befejezett végzettséggel mérjük. Ez azt jelenti, hogy pl. a nyolc általános iskolai osztályt végzettek között szerepelnek a népszámlálás időpontjában a gimnáziumba vagy szakiskolába járó, de azt még el nem végzett diákok, hasonló módon az érettségizettek között vannak számon tartva az egyre nagyobb arányban továbbtanuló, egyetemre, főiskolára járó fiatalok. A vizsgált nemzetiségek iskolai végzettség szerinti megoszlása meglehetősen heterogén, és számos figyelmet érdemlő jelenséget mutat. Az általános iskola nyolc osztályát el sem végzett fiatalok a perspektívákat tekintve a legkiszolgáltatottabbak közé tartoznak. Arányuk meglehetősen alacsony a 20 év alatti magyar és német fiatalok körében, nem így a cigány lakosoknál, ahol arányuk 21, illetve 17%-os a tizenéves fiúk és leányok között. A mai fiatal cigányleányok kitartását, szorgalmát, akaratát jelzi, hogy a 15–19 éves korosztályokban az alapfokú végzettséggel sem rendelkezők aránya alacsonyabb a fiúkénál, az e feletti életkorokban viszont mindenhol magasabb, gyakran a férfiakénak kétszerese a nyolc osztályt el sem végzett nők hányada. Az általános iskola befejezése a cigány lakosok legjellemzőbb iskolai végzettsége, az 50 év alatti férfiak és nők több mint felénél ez jelenti az elért legmagasabb szintet. A középkorú magyar férfiak és nők 10–14%-ának, a német nemzetiségűek csupán 3–6%-ának ez a legmagasabb iskolai végzettsége.

Befejezett legmagasabb iskolai végzettség nem, korcsoport és nemzetiség szerint, 2011

Általános iskola 8. osztálya

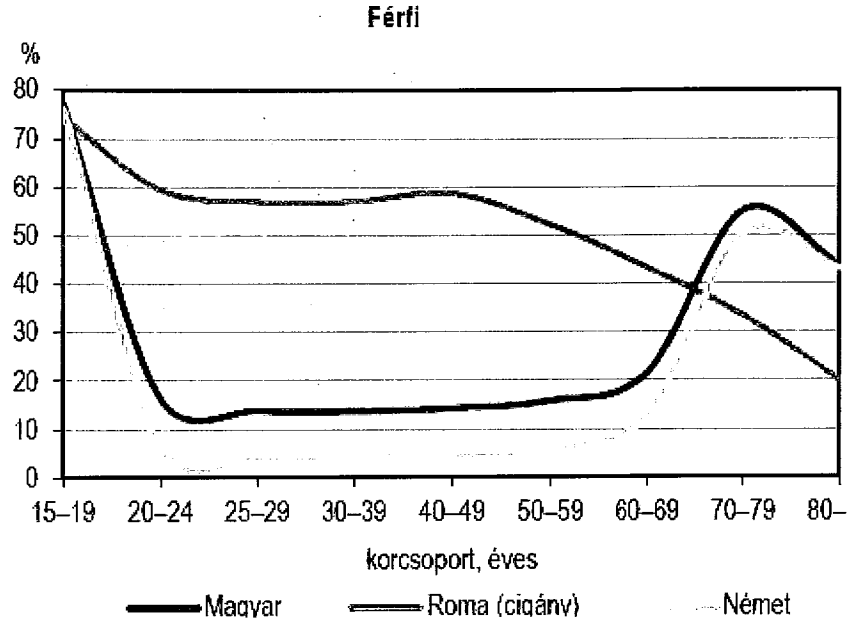

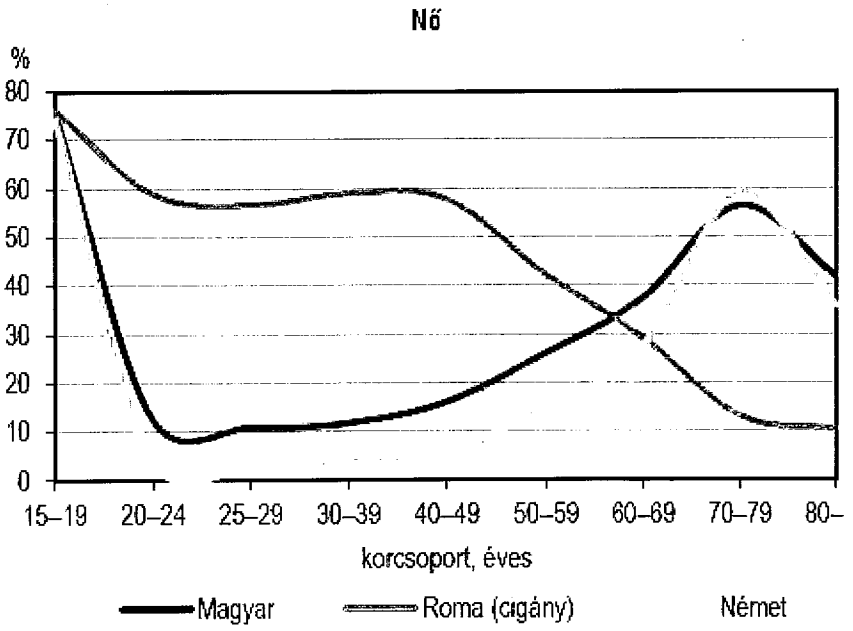

A középfokú képzés keretében szakmát tanult fiatal férfiak aránya mind három nemzetiség esetében jóval magasabb, mint a hasonló életkorú nőké. A 20–50 év közötti cigány férfiak mintegy egyötödének van szakmai képesítése, náluk viszont nem látszanak a visszaesés jelei. A 20-as éveikben járó, szakmát tanult cigány nők aránya (14–15%) jóval magasabb, mint a náluk idősebb női nemzedéké, és meghaladja a hasonló életkorú magyar vagy német nőkét is. Ez a szakmai képzés terjedését jelzi a fiatal cigány nők körében.

Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel

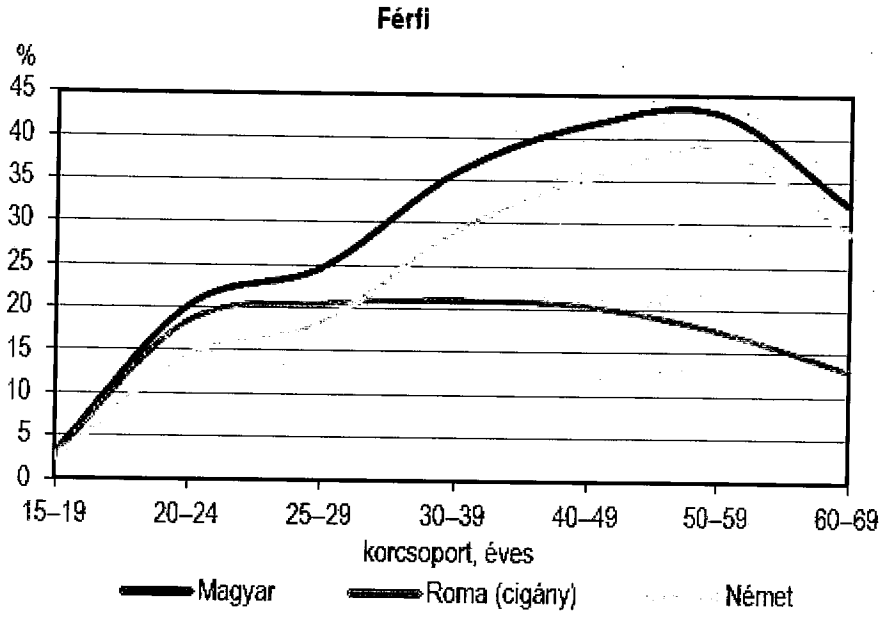

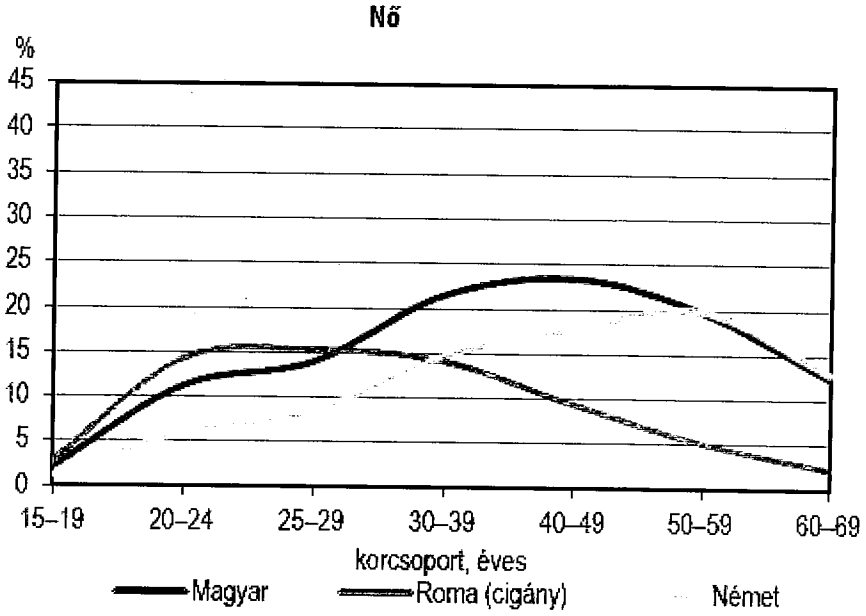

Az érettségi vizsga letétele a leggyakoribb legmagasabb képzési szint.
Ez főleg a nők körében jellemző, mivel arányuk valamennyi korcsoportban magasabb, mint a hasonló életkorú férfiaké. A fiatal cigány lakosoknál jóval alacsonyabb az érettségivel rendelkezők hányada, de itt is megfigyelhető előrelépés az, hogy a 20-as éveikben járó fiataloknál kétszer-háromszor gyakoribb az érettségi vizsga, mint a szüleiknél volt annak idején. Itt is tetten érhető a cigány nők képzés iránti magasabb igénye, tudatosabb magatartása, mivel a 40 év alatti korosztályoknál mindenhol magasabb az érettségivel rendelkező nők hányada, mint a hasonló életkorú férfiak között.

Középiskola érettségivel:

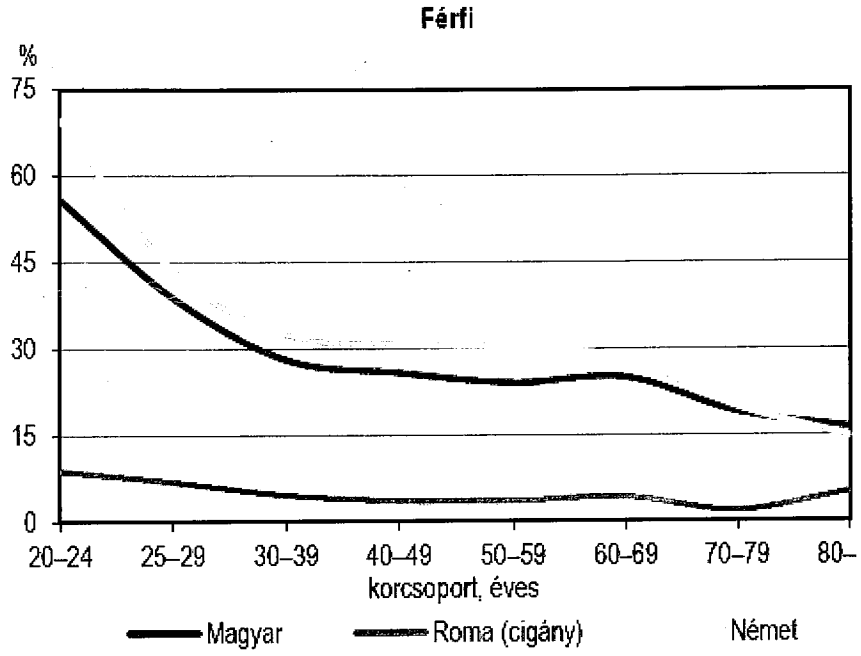

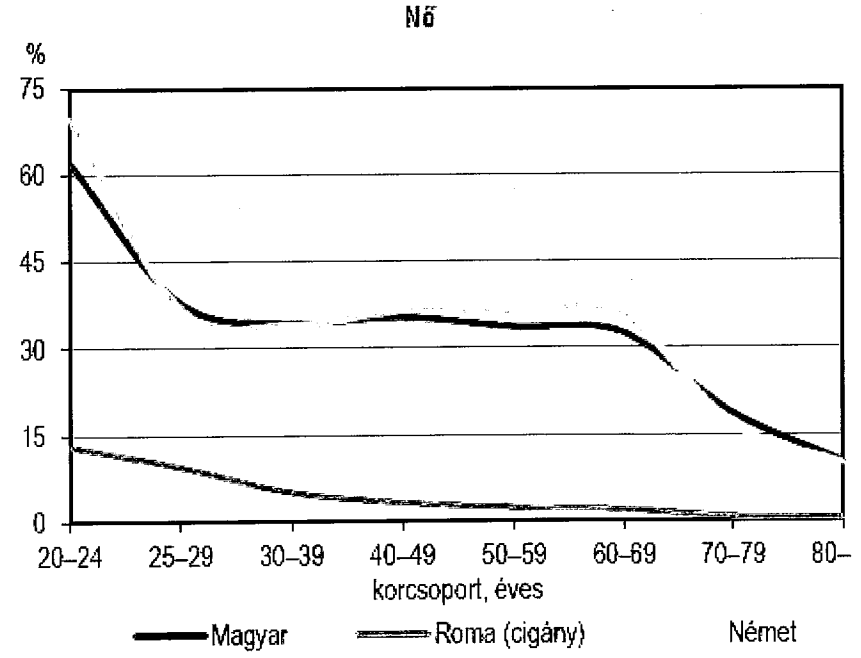

A felsőfokú végzettségűek esetében igen nagyok az eltérések a vizsgált nemzetiségek között. Ez nemcsak a cigány fiatalok látványosan alacsony arányaival, hanem a magyar és a német nemzetiségűek közötti eltérésekkel is indokolható. A fiatal és középkorú férfiak és nők között jóval magasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkezők hányada a nők körében. Különösen az utóbbi évtizedekre jellemző a nők férfiakénál magasabb aránya a felsőfokú végzettségűek között, mivel a 60 év feletti generációknál fordul az arány, és a férfiak kerülnek többségbe az egyetemi végzettségűeknél. A cigány nemzetiségű fiataloknál rendkívül alacsony, 1–2% között mozog a felsőfokú végzettségűek aránya. A 30 év alatti korosztályoknál itt is megfigyelhető, hogy több az egyetemi, főiskolai végzettségű nő, mint a férfi, és a legmagasabb arányban, 2,4%-kal a 25–29 éves nők rendelkeztek ilyen végzettséggel a 2011. évi népszámlálás idején. A 40 év feletti cigány

lakosoknál is a férfiak kerülnek többségbe a felsőfokú végzettségűeket tekintve, bár igen alacsony, de a hasonló korú nőkhöz viszonyítva kétszer-háromszor magasabb arányban.

Egyetem, főiskola:

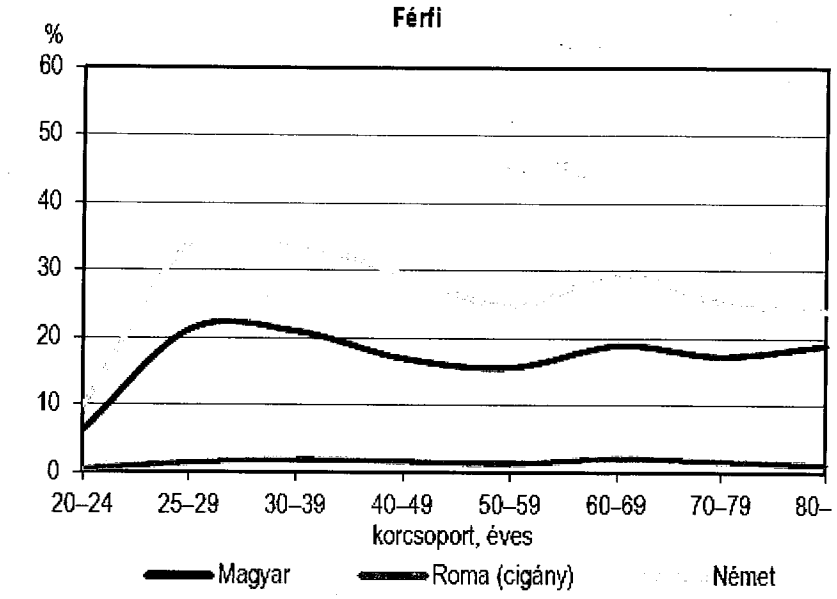

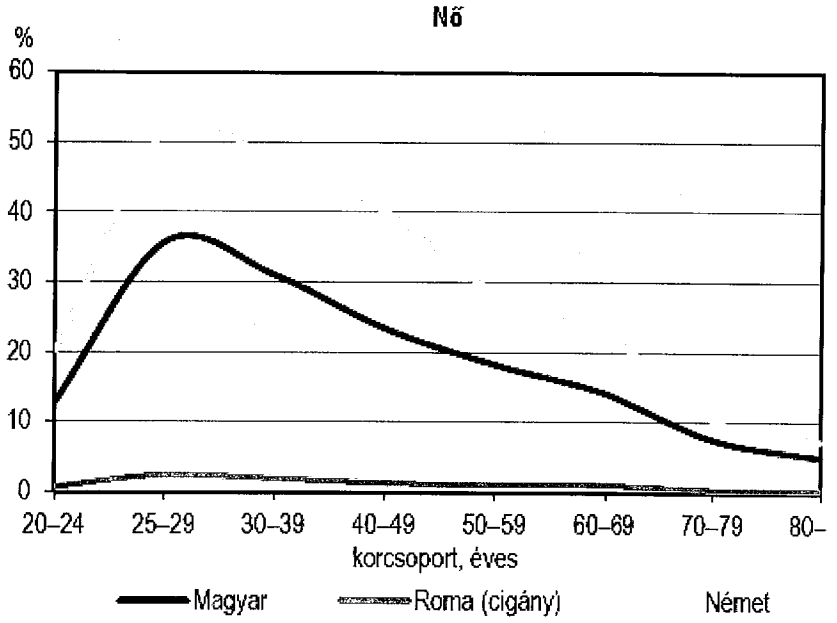

Gazdasági aktivitás, foglalkoztatás:

Az iskolai végzettség szintje, a szakmai képesítés megléte vagy hiánya erősen befolyásolja a munkaerő-piaci lehetőségeket és esélyeket. A gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság nemzetiségek szerinti különbségeiben visszatükröződnek az iskolai végzettségben feltárt eltérések. A népszámlálási feldolgozások a 15 éves és idősebb (15-59 év) gazdaságilag aktív korú népességre vonatkoznak. A nemzetiségek társadalmi-gazdasági státusát meghatározó jellemzők közül kiemelkedő fontosságú a gazdasági aktivitás szerinti összetétel. Ezen belül is kitüntetett szerepe van a foglalkoztatottsági mutatóknak. A vizsgált nemzetiségek közül a német lakosok körében a legmagasabb a foglalkoztatottak (67%) és a legalacsonyabb a munkanélküliek aránya (6,5%).

A magyaroknál ezek a mutatók 61, illetve 9,1% volt a 2011. évi népszámlálás idején. A cigány népességnél jóval kedvezőtlenebbek ezek az arányok, mivel csak valamivel több, mint egynegyedük volt foglalkoztatott (26%), és az előbbi két nemzetiséghez képest kétszer-háromszor magasabb arányban szerepelnek közöttük a munkanélküliek (21%). A nemek szerinti bontást tekintve mindhárom nemzetiségnél a férfiak foglalkoztatottsági mutatói magasabbak a nőkénél, és a német lakosok kivételével körükben a munkanélküliek aránya is meghaladja a hölgyekét. Lényegesek a nemek szerinti különbségek az inaktív keresők arányát illetően, amennyiben az a nőknél legalább kétszerese a férfiakénak. Ebben elsősorban a gyermekgondozásban érintettek a meghatározóak, akik mindhárom női nemzetiségnél a legmagasabb arányt képviselik az inaktív keresők között. A cigány nők magasabb termékenysége és gyakoribb gyermekvállalása miatt a gyermekgondozásban részesülők aránya közel háromszorosa a magyar és csaknem három és félszerese a német nőkének. Figyelmet érdemlő módon nincsenek lényeges különbségek a nemek között az eltartottak arányát tekintve, akiknek többségét a nappali tagozatos tanulók teszik ki mindkét nem esetében. A nemzetiségek között itt is vannak eltérések, amennyiben az eltartottak aránya is a cigány lakosok között a legmagasabb, mivel a nappali tagozatos tanulók mellett több mint kétszer nagyobb az ún. egyéb eltartottak hányada is, mint a másik kétnemzetiségű lakosoknál. Többségüket azok az anyák teszik ki, akik családjuk ellátásával és több gyermek nevelésével háztartásbeliként otthon gondoskodnak családtagjaikról.

A 15–39 éves népesség gazdasági aktivitás, nem és nemzetiség szerint, 2011

(%)

Gazdasági aktivitás	Férfi			Nő		
	magyar	roma (cigány)	német	magyar	roma (cigány)	német
Foglalkoztatott	61,0	32,0	67,2	48,6	15,9	53,2
Munkanélküli	9,9	23,3	6,4	8,8	15,8	6,8
Inaktív kereső	2,7	12,7	1,2	15,9	38,9	11,8
Eltartott	26,4	32,1	25,3	26,7	29,5	28,2
Együtt	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

A 40–59 éves népesség gazdasági aktivitás, nem és nemzetiség szerint, 2011

(%)

Gazdasági aktivitás	Férfi			Nő		
	magyar	roma (cigány)	német	magyar	roma (cigány)	német
Foglalkoztatott	71,4	33,9	78,5	66,8	24,5	70,2
Munkanélküli	9,7	24,1	6,6	8,0	20,9	6,2
Inaktív kereső	16,2	33,8	12,5	20,7	43,2	17,0
Eltartott	2,7	8,3	2,4	4,5	11,4	6,6
Együtt	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Az aktív középkorú (40–59 éves) lakosok körében a legkedvezőbbek a foglalkoztatottsági mutatók mindhárom nemzetiség esetében. A német férfiak 79, a magyaroknak 71%-a folytatott keresőtevékenységet a 2011. évi népszámlálás idején. A cigány férfiaknál is ebben az életkorban a legmagasabbak a foglalkoztatottsági arányok, de ez is csak kevesebb, mint a fele az előző két nemzetiségének (34%). Ebben a korcsoportban a legalacsonyabb az eltartottak hányada, viszont a fiatal férfiakhoz viszonyítva megnő az inaktív keresők aránya, elsősorban a rokkantsági nyugdíjas és baleseti járadékos férfiak feltűnően magas aránya miatt. A magyar férfiak 9,4, a cigányoknak 16, a német férfiak 7,0%-a tartozott ebbe a kategóriába, és képezte a legmagasabb arányokat az inaktív keresők között. A középkorú nőknél is az átlagosnál kedvezőbbek a foglalkoztatottsági mutatók, de körükben is a fiatalabb korosztályhoz képest megnő az inaktív keresők hányada. Bár a férfiakénál alacsonyabb arányban, de a nőknél is jelentős a rokkantsági nyugdíjasok és baleseti járadékosok aránya, de emellett megjelennek a saját jogú öregségi nyugdíjasok, illetve járadékosok is. A 40-es éveiben járó cigány nők több mint 4%-a pedig gyermekgondozási ellátásban részesül.
Ami a munkanélküliek arányát illeti, az a középkorú magyar férfiak és nők között egyaránt a legalacsonyabb. A cigány férfiak és nők között azonban feltűnő módon a fiatalabb korcsoporthoz képest magasabbak a munkanélküliségi arányok a 40–59 éves lakosok között. Kisebb mértékben ugyan, de a középkorú német férfiak körében is hasonló jelenségnek lehetünk tanúi. A nemzetiségek gazdasági aktivitás szerinti különbségeiben a képzettségi szint és a szakmai felkészültség mellett az eltérő gyermekvállalási szokások is kimutathatóak. A foglalkoztatottság és ezzel párhuzamosan az életkörülmények további javításában fontos szerepet játszhat a munkanélküliek, különösen a cigány férfiak, valamint a gyermeket vállaló és nevelő cigány nők munkához segítése. A település nem rendelkezik a kisebbségek létszámáról, a létszám hónapról hónapra változó ezért nehéz erre vonatkozóan megbízható statisztikai adatot gyűjteni.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 890	1 770	3 660	59	3,1%	49	2,8%	108	3,0%
2013	1 888	1 756	3 644	65	3,5%	53	3,0%	118	3,2%
2014	1 866	1 760	3 626	67	3,6%	53	3,0%	119	3,3%
2015	1 886	1 747	3 633	68	3,6%	59	3,4%	126	3,5%
2016	1 891	1 739	3 630	53	2,8%	46	2,6%	99	2,7%
2017			0	46	########	45	########	90	###########

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2018. augusztus-szeptember a munkanélküliségi ráta Magyarországon 3,8%-ra mérséklődött, ami 2017-ben ugyanabban az időszakban 4% volt. A településre nézve csak 2017-es adatok állnak rendelkezésünkre, így a 4%-os rátát figyelembe véve, Alsónémedi munkanélküliségi rátája az országos adatoknál kedvezőbb. Ez köszönhető a főváros közelségének, a település kedvező adottságainak.
A településen magasabb a helyben foglalkoztatottak aránya a kistérségi szinthez képest, azonban a mezőgazdaság térvesztésével csökken a helyi munkahelyek száma és a település eltartó képessége is. Azonban ezt a fejlődő ipari és gazdasági területek kompenzálják, bár viszonylag kevés helyi lakos dolgozik itt. A településen foglalkoztatottak jelentős aránya ingázásra, a településen kívüli munkahelyre, leginkább Budapestre kényszerül, ha magasabb jövedelmet szeretne.

A roma lakosság összetétele a településen vegyes képet mutat. Három fő csoportról beszélhetünk: őslakos romák (max. 5 család), letelepülő roma családok, akinek zöme Romániából érkezett, valamint hátrányosabb helyzetű más településekről (pl. Szabolcsból) ide költözők. Jelentősebb azoknak a száma, akik alkalmi munkára, főleg a mezőgazdasági igényre érkeznek Romániából családostól.

A roma lakosság tagozódása a foglalkoztatottságban is tükröződik. Korábban, a mezőgazdaságban alkalmi vagy idénymunkát vállalók Erdélyből érkező magyar nemzetiségűek voltak, ám egy idő után tovább mentek és Európa más országaiban vállaltak munkát vagy hazamentek. A következő hullámban Romániából, mezőgazdasági munkát vállaló román cigányok érkeztek. Sokáig ez kezelhető volt, azonban az otthoninál jóval kedvezőbb viszonyok és a szokásaik miatt, egy idő után családostól és nagyszámban érkeztek a településre. A munkaadó gazdák a „település központjában" naponta választották ki az aznapi napszámosokat, csak néhányan „szerződtek" egész idényre. Ez a helyzet mára már sokat változott, inkább állandó munkásokkal dolgoztatnak. Így sem a felelős munkaadás, sem a felelős munkavállalás nem biztosított. Nincs munkavállalói érdekképviselet, tervezhető jövőkép, ellenőrizhetőség.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		108	118	119	126	99	73
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	2	1	2	2	1
	%	0,2%	1,3%	0,6%	1,2%	2,3%	1,4%
20-24 év (TS 1003)	Fő	11	10	15	16	11	5
	%	10,4%	8,3%	12,8%	12,5%	11,1%	6,1%
25-29 év (TS 1004)	Fő	10	12	11	14	8	7
	%	9,3%	10,0%	9,2%	10,9%	7,8%	9,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	11	12	11	10	6	8
	%	9,7%	10,2%	9,5%	7,9%	5,8%	10,2%
35-39 év (TS 1006)	Fő	16	19	14	12	11	5
	%	14,8%	15,9%	12,0%	9,7%	11,4%	6,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő	11	11	14	15	11	6
	%	9,7%	9,1%	11,3%	11,5%	11,4%	8,2%
45-49 év (TS 1008)	Fő	15	13	13	12	9	4
	%	13,4%	11,0%	11,1%	9,5%	8,9%	5,5%
50-54 év (TS 1009)	Fő	14	11	11	11	6	9
	%	13,0%	8,9%	9,5%	8,9%	6,3%	11,6%
55-59 év (TS 1010)	Fő	16	23	18	17	15	12
	%	15,0%	19,1%	15,1%	13,1%	14,7%	15,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	5	7	11	19	20	19
	%	4,4%	6,2%	8,8%	14,9%	20,3%	25,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

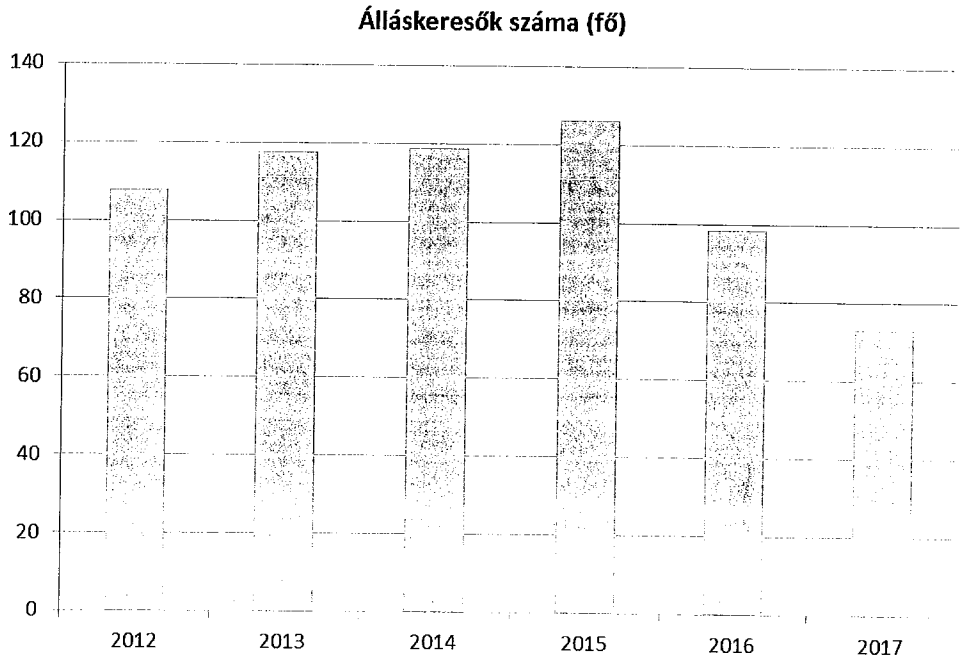

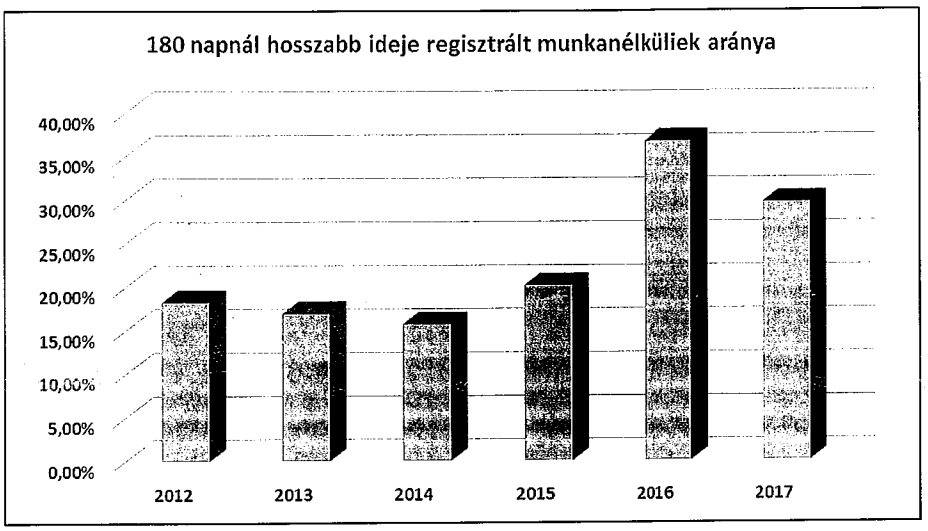

A foglalkoztatáspolitikában jelenleg is elsőszámú cél a foglalkoztatottak körének bővítése. Az eszközökről folyamatos vita van, de jelenleg dominálnak a pénzügyi jellegű ösztönzők, és kisebb figyelmet kapnak azok az eszközök, amelyek az érintettek öntevékenységének segítésére, azaz az információhoz való hozzáférésre, a célirányos képzettség megszerzésére koncentrálnak.
A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 2016 volt a legmagasabb, 2017-ben 7%-kal csökkent.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	89,4%	95,8%	10,6%	4,2%
2011	80,6%	91,4%	19,4%	8,6%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

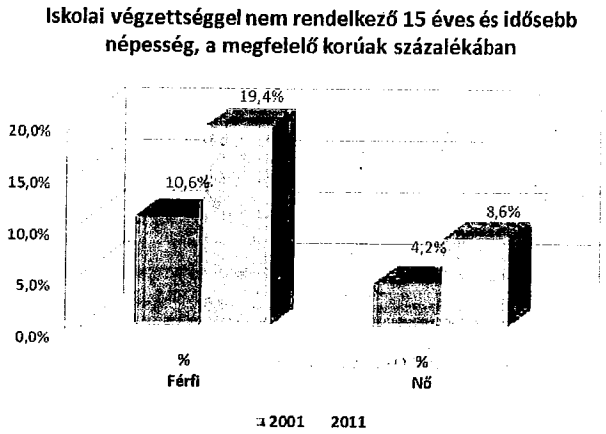

A legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a férfiak tekintetében közel 10 %-kal, a nők tekintetében pedig 5%-kal csökkent.
Az alacsony végzettséggel rendelkező lakosság foglalkoztatási lehetőségei minimálisak. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők közül magas a nők száma, ez sok esetben gyermekneveléssel, háztartásvezetéssel foglalkoznak az iskola befejezése helyett. A helyi őslakosok körében az alacsony iskolai (8 általános) végzettség elenyésző a munkaképes korúak körében.

A településen lévő munkahelyek teremtése is nagymértékben hozzájárulhat a település népességmegtartó, illetve népesség vonzó erejéhez. Ugyanakkor a logisztikai ágazatban foglalkoztatottak általában alacsonyabb képzettséggel rendelkeznek, így fontos a munkahelyteremtés során annak minőségi és ágazati kiválasztása.
A településfejlesztés egyik legfontosabb problémája a fejlesztési források biztosítása. A központi források szűkössége és az önkormányzatok korlátozott lehetőségei eddig számos fejlesztés megvalósítását akadályozták, illetve késleltették. Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik legfontosabb eredménye az ország rendelkezésére álló fejlesztési források megtöbbszöröződése (EU alapok, Norvég alap, Svájci alap). Ezen források jelentős része a település számára is elérhetővé válik, pályázatok elnyerése útján. Ehhez viszont az szükséges, hogy a támogatott témákról az önkormányzatok információkkal, és részletesen kidolgozott koncepciókkal, tervekkel rendelkezzenek. A térségi fejlesztési források mellett szükség van a nagyközség gazdasági erejének, forrás teremtő képességének erősítésére, ehhez szükséges a település gazdaságának helyi fejlesztése. Ez egyrészt a nagyközség lakossága számára jövedelemszerzési lehetőséget biztosít, másrészt a gazdasági szereplők, vállalkozások adóbefizetései, az egyéb források mellett, a település működtetésének és fejlesztésének alapját képezik. Az életkörülményeket alapvetően meghatározó tényező a családok jövedelme, illetve ezek megszerzési lehetősége. A településen zajló fejlesztések nagyrészt saját forrásból valósultak meg, ehhez az adóbevételek nyújtottak fedezetet. Sajnos, a helyben beszedett adókból egyre több a központi elvonás.

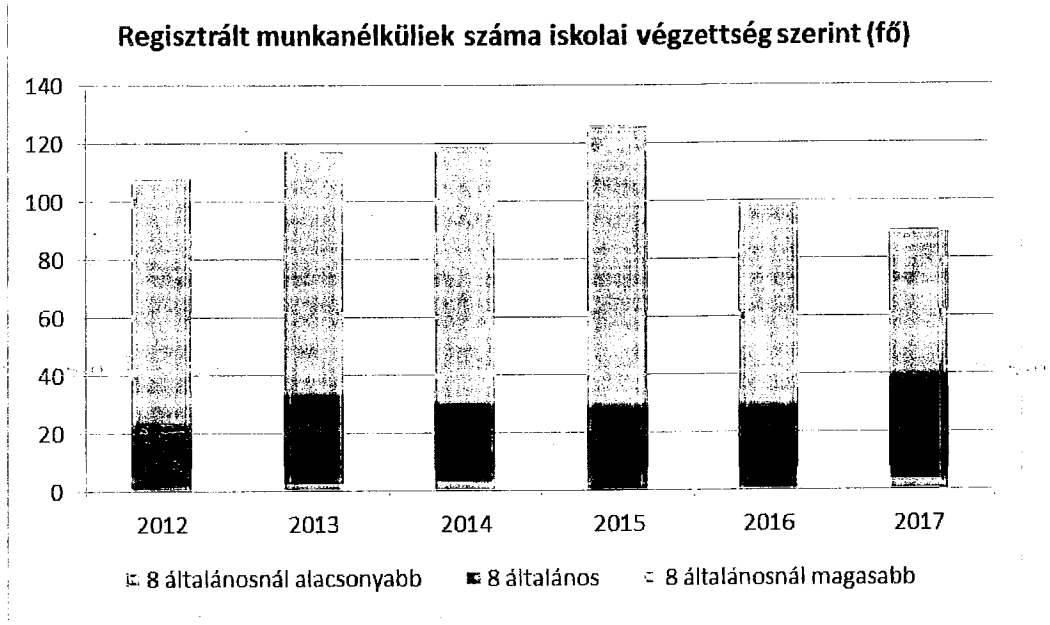

Az alacsony iskolai végzettségűek számát jelentősen duzzasztják az elmúlt időszakban beköltöző román vendégmunkások, akik közül néhány család már letelepedett a településen. A helyi gazdaságokban és a környező településeken dolgoznak. Javarészt iskolázatlanok, Romániában sokkal rosszabb körülmények között éltek, így nem szívesen mennének vissza, itt viszont alkalmi munkavállalóként, jogilag sem tisztázott körülmények között élnek és dolgoznak. A munkaadók ugyan válogathatnak a munkavállalók között, de így nehéz a számonkérés, nem ellenőrizhető a helyzet sem munkavállalói, sem munkaadói szempontból. Nincs érdekképviselet, sem jogorvoslati lehetőség. A munkaadó gazdák számára nem feltétlenül kívánatos a munkavállalók legális foglalkoztatása, a munkavállalók sem mindig ragaszkodnak hozzá, mert így az ő kötelezettségeik is csökkenek. Annyi órában dolgoznak amennyiben akarnak, olyan munkát végeznek, amihez inkább kedvük van, ennek az országos munkaerőhiány is kedvez. A település lakói közül többen szállásadásból élnek. Az önkormányzat próbálkozásai ellenére ezt ellenőrizhetetlen módon teszik. Mindez ellenséges viszonyokat teremt a település lakói között.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás deklarált célja a (tartós) munkanélküliséggel kapcsolatos munkapiaci problémák kezelése.
A közfoglalkoztatás 2011-ben kialakított új rendszerében a résztvevők átlagos létszáma 2011 és 2016 között folyamatosan nőtt, évről-évre meghaladta a megelőző évi létszámot. 2016 és 2017 között fordult az addigi trend, csökkent a közfoglalkoztatottak létszáma. 2017-ben a közfoglalkoztatottak átlagos létszáma 179,5 ezer fő volt. 19,7 százalékkal kevesebb, mint az előző évben. A közfoglalkoztatás területileg egyenlőtlenül, a kedvezőtlenebb gazdasági és munkaerőpiaci helyzetű járásokra, településekre koncentráltan valósul meg. A közfoglalkoztatottak átlagos létszáma a szerződéskötés helye szerint 2017-ben is Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében volt a legmagasabb. 2016-ról 2017-re az átlagos létszám 19,7 százalékkal csökkent. Az előző évhez viszonyított alacsonyabb mértékű közfoglalkoztatás minden megyében megfigyelhető. A legnagyobb arányú csökkenés néhány olyan kis létszámú közfoglalkoztatással jellemezhető megyére jellemző, mint például Fejér, Győr-Moson-Sopron, Veszprém vagy Pest.

A közfoglalkoztatás főbb típusaiban résztvevő személyek átlagos havi létszáma és megoszlása, 2016-2017

A közfoglalkoztatás típusai	2016. év		2017. év		Változás az előző évhez képest (%)
	Létszám, fő	Megoszlás, %	Létszám, fő	Megoszlás, %	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	95 662	*42,8*	78 169	*43,6*	*-18,3*
Országos közfoglalkoztatási programok	42 854	*19,2*	34 041	*19,0*	*-20,6*
Startmunka mintaprogramok	84 953	*38,0*	67 281	*37,5*	*-20,8*
Összesen	**223 470**	***100,0***	**179 492**	***100,0***	***-19,7***

Forrás: Belügyminisztérium

A közfoglalkoztatásban alkalmazottak átlagos létszámának csökkenése mindhárom közfoglalkoztatási típust hasonló mértékben érintette. 2016 és 2017 között 18,3 százalékkal csökkentek a hosszabb idejű programok létszámai.

Közfoglalkoztatottak száma

Év	Közfoglalkoztatottak száma (fő)
2012	3
2013	3
2014	13
2015	4
2016	3
2017	3
2018	1
Forrás: saját adatgyűjtés	

A közfoglalkoztatottak száma 2014-ben érte el a legmagasabb számot, azóta fokozatosan csökkent. Jelenleg 1 fő közfoglalkoztatott van a településen, ő a parkgondozási, település tisztasági feladatok ellátásában segít.

Aktivitási mutató nem, kor és iskolai végzettség szerint 2017-ben

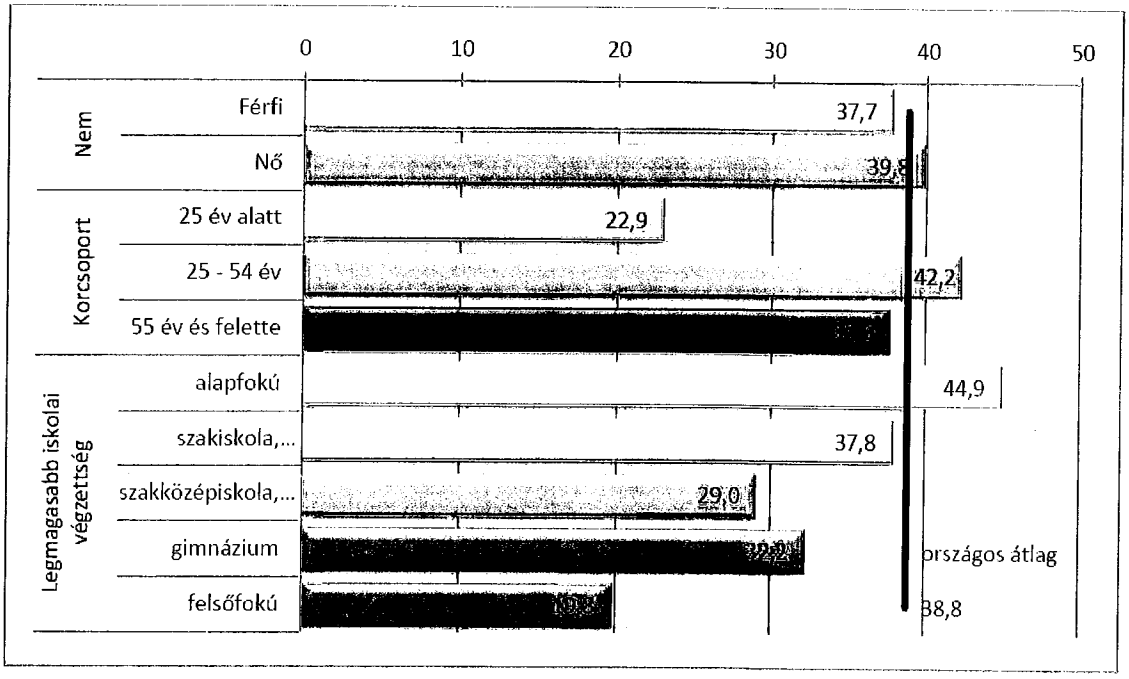

Forrás: Belügyminisztérium, BM számítás

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aktiválása jelentősen meghaladta az átlagot, a szakmunkás, szakiskola végzettséggel rendelkezők esetén pedig csak kevéssel maradt el attól. A középfokú végzettségűek esetén 30 százalék körül volt a ráta, a felsőfokú végzettségűeknek pedig kevesebb, mint 20 százalékát aktiválta a közfoglalkoztatás.

A közfoglalkoztatásban résztvevők fő demográfiai mutatók szerinti megoszlása a közfoglalkoztatókról alkotott pontosabb kép alkotását segíti elő. A közfoglalkoztatottak csoportjára ugyanis nem tekinthetünk egységes csoportként: munkavégző képességük, foglalkoztathatóságuk, munkatapasztalatuk, szakképzettségük alapján egyes csoportjaik közelebb, mások távolabb állnak az elsődleges munkaerőpiactól. A közfoglalkoztatásban érintett személyek egy részének életútjában éppúgy szerepet kapnak a határozott idejű közfoglalkoztatási jogviszonyok, mint a hosszabb, rövidebb idejű nyílt munkaerő-piaci állások. A közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott személyek többsége, 53,5 százaléka nő volt 2017-ben. Már az előző évben is a résztvevők szűk többségben (50,3%) nők voltak, a korábbi évek férfi-többsége 2015-öt követően átfordult és az utóbbi években elmondható, hogy a közfoglalkoztatottak bővülő többségét a női foglalkoztatottak alkotják.
A települési önkormányzatok és más szervezetek hosszabb idejű közfoglalkoztatási programjaiban munkát vállalók 60,8 százalékát a női munkavállalók alkották.

A közfoglalkoztatásban foglalkoztatott személye átlagos létszáma nem, korcsoport és támogatási típusok szerint, 2017

átlagos létszám, 2017	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás		Országos közfoglalkoztatás		Startmunka mintaprogramok		**összesen**	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
Nő	47 551	*60,8*	14 108	*41,4*	34 367	*51,1*	**96 025**	*53,5*
Férfi	30 619	*39,2*	19 933	*58,6*	32 915	*48,9*	**83 466**	*46,5*
összesen	**78 169**	*100,0*	**34 041**	*100,0*	**67 281**	*100,0*	**179 492**	*100,0*
25 év alatt	6 210	*7,9*	2 521	*7,4*	4 219	*6,3*	**12 950**	*7,2*
25-34 éves	15 895	*20,3*	7 207	*21,2*	12 108	*18,0*	**35 210**	*19,6*
35-44 éves	19 278	*24,7*	8 212	*24,1*	16 291	*24,2*	**43 781**	*24,4*
45-54 éves	20 334	*26,0*	8 569	*25,2*	18 788	*27,9*	**47 690**	*26,6*
55 éves és felette	16 453	*21,0*	7 532	*22,1*	15 876	*23,6*	**39 861**	*22,2*

Forrás: Belügyminisztérium

A közfoglalkoztatottak közel fele 48,8 százaléka 45 éves és idősebb személy volt 2017-ben. A 25 év alatti fiatalok aránya az átlagos létszámból 7,2 százalékot tett ki. A 25 és 45 év közöttiek adták ebben az évben a közfoglalkoztatottak 44 százalékát.

A közfoglalkoztatásban foglalkoztatott személyek átlagos létszáma nem és életkor szerint, 2016-2017

	2016			2017		
legmagasabb iskolai végzettség	fő	%	ebből nő (%)	fő	%	ebből nő (%)
általános iskolai végzettség nélküli	19 201	*8,6*	*51,3*	17 423	*9,7*	*55,4*
általános iskola	102 817	*46,0*	*49,2*	82 574	*46,0*	*52,9*
szakmunkásképző, szakiskola	58 037	*26,0*	*39,1*	45 173	*25,2*	*41,4*
szakközépiskola, technikum	20 870	*9,3*	*62,7*	16 852	*9,4*	*66,0*
gimnázium	16 965	*7,6*	*72,8*	13 492	*7,5*	*75,9*
felsőfokú végzettség	5 580	*2,5*	*67,4*	3 977	*2,2*	*67,2*
összesen	**223 470**	***100,0***	***50,3***	**179 492**	***100,0***	***53,5***

Forrás: Belügyminisztérium

A közfoglalkoztatásban munkát találók többsége 2017-ben is szakmai végzettség nélküli, alacsonyan iskolázott személy volt. A közfoglalkoztatottak közel felének (46 %) legmagasabb iskolai végzettségét az általános iskola jelentette. További tizedrészük (9,7 %) ennél alacsonyabb végzettséggel, befejezetlen általános iskolai tanulmányokkal rendelkezett. A szakmunkás és szakiskolai végzettséggel rendelkezők tették ki a közfoglalkoztatottak negyedét (25,2%). Az érettségivel rendelkező, középfokú végzettségű személyek aránya 16,9 százalékos volt, ideértve az érettségi melletti szakképzettségekkel rendelkezőket is. A felsőfokú, egyetemi, vagy főiskolai végzettséggel jellemezhető közfoglalkoztatottak az éves átlagos létszám 2,2 százalékát tették ki 2017-ben.
Az egyes közfoglalkoztatási típusok eltérő végzettségű személyeket foglalkoztattak minden évben.

A foglalkoztatottak között jelentősen magasabb, 30 százalékos arány képviselnek a 35 és 44 év közöttiek, miközben a közfoglalkoztatottaknak csak 24,4 százaléka ilyen korú. A 25 és 34 évesek is nagyobb arányban vannak a foglalkoztatottak között, mint a közfoglalkoztatottak között. A 25 év alattiak és a 45-54 évesek csoportja már a közfoglalkoztatottak között mutat nagyobb részesedést. A legnagyobb eltérés azonban az 55 év felettiek esetén van. A munkaerőpiacon dolgozók 16,5 százaléka ilyen korú, a közfoglalkoztatottaknak viszont már 22,2 százaléka ebbe az idős korcsoportban tartozik. Elmondható, hogy a közfoglalkoztatottak állományában azok a korosztályok jelennek meg magasabb arányban, melyek a munkaerőpiacról kiszorulnak, vagy nagyobb eséllyel maradnak ki. A közfoglalkoztatás láthatóan a kor szerint hátrányban állók elhelyezkedését tudja szolgálni.

A közfoglalkoztatásban foglalkoztatott személyek éves átlagos létszáma					
megye	2016		2017		Változás az előző évhez képest (%)
	fő	megoszlás, %	fő	megoszlás, %	
Budapest	18 427	*8,2*	14 186	*7,9*	*-23,0*
Pest	5 288	*2,4*	3 859	*2,2*	*-27,0*
Fejér	5 190	*2,3*	3 699	*2,1*	*-28,7*
Komárom-Esztergom	2 765	*1,2*	2 101	*1,2*	*-24,0*
Veszprém	3 872	*1,7*	2 816	*1,6*	*-27,3*
Győr-Moson-Sopron	2 267	*1,0*	1 629	*0,9*	*-28,1*
Vas	2 755	*1,2*	2 148	*1,2*	*-22,0*
Zala	4 041	*1,8*	3 279	*1,8*	*-18,9*
Baranya	15 048	*6,7*	12 281	*6,8*	*-18,4*
Somogy	9 312	*4,2*	6 938	*3,9*	*-25,5*
Tolna	3 835	*1,7*	3 058	*1,7*	*-20,2*
Borsod-Abaúj-Zemplén	36 485	*16,3*	31 029	*17,3*	*-15,0*
Heves	6 788	*3,0*	5 040	*2,8*	*-25,8*
Nógrád	7 115	*3,2*	5 966	*3,3*	*-16,1*
Hajdú-Bihar	20 356	*9,1*	16 383	*9,1*	*-19,5*
Jász-Nagykun-Szolnok	13 048	*5,8*	9 619	*5,4*	*-26,3*
Szabolcs-Szatmár-Bereg	35 784	*16,0*	30 333	*16,9*	*-15,2*
Bács-Kiskun	9 332	*4,2*	7 584	*4,2*	*-18,7*
Békés	14 466	*6,5*	11 506	*6,4*	*-20,5*
Csongrád	7 296	*3,3*	6 038	*3,4*	*-17,2*
Összesen	**223 470**	***100,0***	**179 492**	***100,0***	***-19,7***

Forrás: Belügyminisztérium. A területi besorolás alapja a szerződéskötés helye.

A közfoglalkoztatottak lakóhelye szerinti vizsgálat jól tükrözi a program területi célzottságát, a hátrányos gazdasági és foglalkoztatási helyzetű területekre koncentrálódó működést. A legfejlettebb régiókban (Közép-Magyarországon, valamint Közép-és Nyugat-Dunántúl megyéiben) élő közfoglalkoztatottak együttesen a közfoglalkoztatás átlagos létszámának 13,9 százalékát tették ki 2017-ben. Ez az érték 2016-ban közel hasonló mértékű (15,2%) volt.

A kedvező munkaerő-piaci helyzetnek köszönhetően Pest megyében is azok a közfoglalkoztatottak vannak többségben, akik nem hátrányos helyzetű településen élnek.

A közfoglalkoztatásban részt vevők létszámának megoszlása a támogatott munkakör FEOR-08-as besorolása és a program típusa szerint 2017-ben, %				
FEOR-08/támogatás típusa	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Országos közfoglalkoztatási program	Startmunka mintaprogram	Összesen
1 Gazdasági, igazgatási, érdek-képviseleti vezetők, törvényhozók	0,1	0,0	0,2	0,1
2 Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	0,4	0,3	0,0	0,2
3 Egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	5,5	11,6	3,9	6,1
4 Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	6,1	15,0	2,0	6,3
5 Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	2,1	4,0	0,8	2,0
6 Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	0,8	4,4	2,4	2,1
7 Ipari és építőipari foglalkozások	3,9	6,2	5,4	4,9
8 Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	0,4	0,4	0,9	0,6
9 Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	80,6	58,2	84,3	77,7
Összesen	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Forrás: Belügyminisztérium

A hosszabb időtartamú és a startmunka mintaprogramok keretében a közfoglalkoztatottak több mint 80 százalékos arányban szakképzettséget nem igénylő foglalkozásokban dolgoztak. Ugyanez az arányszám az országos programokba 2017 során bekapcsolódók esetén csak 58,2 százalék volt.

2017-ben a közfoglalkoztatottak átlagos létszámának többsége (80,1%-a) szakképzettséget nem igénylő, nem munkavezetői munkakörben foglalkoztatott személy volt. Az átlagos létszám 14,4 százaléka dolgozott szakképzettséget igénylő munkakörben, nem munkavezetőként. A szakképesített és a szakképesítés nélküli munkavezetők aránya 2,5 és 3,0 százalék volt 2017-ben. 2016-ról 2017-re, a közfoglalkoztatottak éves átlagos létszámának visszaesésével egyidejűleg a szakképesítés nélküli munkavezetők létszáma 1,4 százalékkal nőtt; minden más esetben csökkenés figyelhető meg.

A közfoglalkoztatott személyek döntő többségét, 82,4 százalékát költségvetési szerv, jellemzően helyi önkormányzat és központi költségvetési szervezet foglalkoztatta. 2017-ben a vállalkozásoknál foglalkoztatott személyek az átlagos létszámból 5,5 százalékos arányt képviseltek, a nonprofit, civil szervezetek pedig 12,1 százalékos arányban vettek részt a közfoglalkoztatottak alkalmazásában. Egyedül a nonprofit szervezeteknél foglalkoztatottak éves átlagos létszáma bővült 2016-ról 2017-re (2,9%-kal). 2016-ban 21,0 ezer főt foglalkoztattak civil, nonprofit szervezetek közfoglalkoztatási formában, 2017-re ez a létszám 21,7 ezer főre bővült.

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos létszámának gazdálkodási forma és program típusa szerinti bontásban 2017-ben				
		Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	Országos közfoglalkoztatási program	Startmunka mintaprogram
Vállalkozás	Jogi személyiség nélküli vállalkozás	581	351	0
	Jogi személyiségű vállalkozás	1 710	7 210	14
Költségvetési szerv	Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	63 705	18 664	65 585
Nonprofit szervezet	Jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet	4	0	0
	Jogi személyiségű nonprofit szervezet	12 169	7 805	1 682
Egyéb		0	10	0
Összesen		78 169	34 041	67 281

Forrás: Belügyminisztérium

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A település adottságai megfelelőek. A főváros agglomerációjában, megfelelő közlekedéssel, infrastruktúrával ellátott. Bár Alsónémedi számos természeti és épített értéket tudhat magáénak, jelenleg nem tartozik Magyarország idegenforgalmi szempontból számon tartott települései közé. A helyi termékeknek, szolgáltatásoknak nincs túl sok esélyük Budapest közelsége miatt. Ez a helyi termékek és szolgáltatások preferálásával, gyökeres szemléletváltással változtatható meg. Helyben a nagygazdák mezőgazdasági területén, az iparterületen és a helyi intézményekben, szolgáltatásokban vállalhatnak munkát a településen lakók. A település folyamatosan keresi a fejlesztési lehetőségeket és célja a helybeni munkahelyteremtés. A jelenlegi országos munkaerő-piaci helyzet leképeződik Alsónémediben is, a munkaerőhiány miatt a vállalkozások 50-80 km-es körzetből hordják a munkavállalókat. Sokan nem akarnak, vagy nem tudnak munkát vállalni, feketén, bejelentés nélkül dolgoznak, vagy mentálisan/fizikailag alkalmatlanok a tartós munkavégzésre. Ilyen például a rokkantsági ellátásból kikerültek jó része.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Budapest vonzáskörzetében lévő településünk viszonylag kedvező helyzetben van képzés, továbbképzések elérhetőségének szempontjából. Felsőfokú intézmények képzései, programjai, számos képzési, továbbképzési lehetőség adott a fiatalok foglalkoztatását tekintve.

f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása nem jellemző. A román munkások adott munkára érkeznek a településre. Sokan helyben a mezőgazdaságban dolgoznak, ill. Budapestre és más településekre is eljárnak dolgozni. Helyben is vállalhatnának munkát, Penny, GLS, CBA stb. Nem ellenőrizhető, hogy hol, milyen munkát végeznek, legtöbbjük ingázik az anyaország és Magyarország között.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem érkezett erről jelzés a hivatal felé.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A segélyezési rendszer 2015. március 1-jei átalakításával összefüggésben az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztás a szociális ellátások területén átalakult. A jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe került, valamint a fenti időponttól nem állapítható meg lakásfenntartási támogatás és méltányossági közgyógyellátás, az önkormányzati segélyt pedig felváltotta a települési támogatás. Így az aktív korúak ellátására, közgyógyellátásra és önkormányzati segélyre vonatkozó rendelkezéseket ki kellett emelni a helyi rendeletből. A települési támogatások keretébe az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre (rendkívüli helyzet, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások) nyújthatnak támogatást. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat jogkörébe tartozik. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993 évi III. törvény 45.§-a általszabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A rendkívüli települési támogatásra vonatkozó szabályok megegyeznek az eddigi önkormányzati segélyre vonatkozó rendelkezésekkel.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	3 660	3	0,1%
2013	3 644	10	0,3%
2014	3 626	12	0,3%
2015	3 633	16	0,4%
2016	3 630	14	0,4%
2017	0	14	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	2 116	na.	0	0	0	0	na.	na.
2013	2 122	na.	0	0	0	0	na.	na.
2014	2 126	na.	0	0	0	0	na.	na.
2015	2 133	na.	0	0	0	0	na.	na.
2016	2 130	na.	0	0	0	0	na.	na.
2017	na	na.	0	0	0	0	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Alsónémedi nem rendelkezik bérlakás állománnyal.

b) szociális lakhatás

Alsónémediben nincs szociális lakhatási lehetőség.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Számottevő a Romániából idénymunkára ideutazó romák száma, akik hónapokra letelepednek a községben, ám a státuszuk a település szempontjából tisztázatlan. Alkalmi munkákat vállalnak a mezőgazdasági idénymunkákhoz igazodva. Az idénymunkásokat alkalmazók egy része szállásadó is (15-20 család). Egy-egy házban, melléképületben, zsúfoltan, lakhatásra alkalmatlan körülmények között is élnek. Az önkormányzat próbálta megteremteni a szállások minőségi ellenőrzését, azonban a szállásadók a gazdasági érdekeik miatt ellenállnak, magánügyüknek tekintik a szállásadást. Az önkormányzat helyi rendeletben próbálta szabályozni a körülményeket, azonban ezt a Kúria Önkormányzati Tanácsa törvénysértőnek találta és megsemmisítette 2017. február 23-i hatállyal.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	90	0
2013	97	0
2014	79	0
2015	55	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

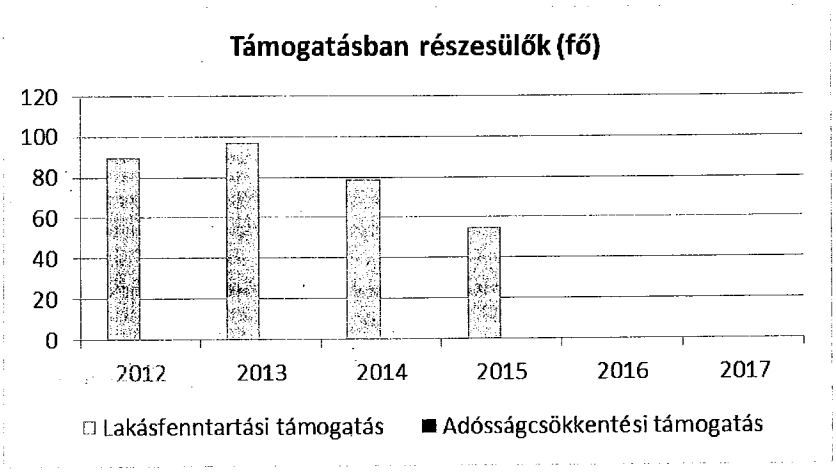

2012 óta a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma jelentősen csökkent. 2016 óta önkormányzati támogatás adható.

e) eladósodottság

Nincs igazán adat a település birtokában a település lakóinak eladósodottságáról. A tapasztalatok alapján nem számottevő, főként krízishelyzetekben és esetleges konfliktusos válási helyzetben kerülnek ebbe a helyzetbe a lakosok.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Több külterülete is van Alsónémedinek az egyik a Fő úti erdő, Felsőráda és a Tsz-tanya. 25 lakásban 104 fő él külterületen. A külterületeken áramszolgáltatás és hulladékszállítás van, vizet fúrt kútból vesznek. Változó gazdasági helyzetben élnek, nem feltétlenül azért élnek a külterületeken, mert nem élhetnének bárhol máshol.

A településen kerékpározásra kijelölt út nincsen. Így a kerékpárosok a gyalogos utat, és a közutakat is használják, mivel erre kényszerülnek. A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepcióban (2014-2020) foglaltak szerint „Pest megyét több nemzetközi, vagy regionális kerékpárút hálózat is átszelné, ha a hálózat elemei összefüggően kerülnének megépítésre. Korábban ezek a beavatkozások nem kerültek összehangolásra, ezért pontszerűen történtek a fejlesztések. A 2014-2020 uniós ciklusban a kerékpárút hálózatok építését kifejezetten regionális összefogáshoz rögzítjük. További fontos szempont, hogy a kerékpárútnak a hivatásforgalomban is fontos szerepet kell játszania, tehát gazdaságfejlesztési szerepének kimutathatónak kell lennie."
A foglalkoztatás elősegítésére és a közösségi közlekedés kiegészítéseként Alsónémedin is szükséges kerékpárutakat építeni, valamint a belterületi utakat fejleszteni. Ez a 2018. évben elkezdődött pályázati és önerős forrásból, mely fontos a munkahelyteremtés – vállalkozások elérése – és közlekedésbiztonsági szempontból is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Vallási, faji, nemi, szexuális hovatartozási, iskolázottsági, vagy egyéb alapon létrehozott telep, elkülönítés nincsen a községben.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Jelenleg Alsónémediben két háziorvos (két rendelő) egy gyermekorvos, egy fogorvos és egy védőnő látja el az egészségügyi feladatokat. Két védőnői státusz van, amiből egy betöltetlen, január közepétől várhatóan sikerül betölteni az álláshelyet. Saját erőből épült újjá a gyermekorvosi rendelő, mely a védőnői szolgálatnak is helyet ad. Az idei évtől külön vált az egészséges gyermek rendelés és gyermekorvosi szolgáltatás.
A szakellátások Dabason érhetők el. A városban egy rendkívül jól felszerelt és jól működő rendelőintézet található (dr. Halász Géza Szakorvosi Rendelőintézet) melyben a legújabb fejlesztéseknek köszönhetően helyet kap egy 10 ágyas nappali kórház, valamint úgynevezett „egynapos sebészet".
Az éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt orvosi ügyeletet, 24 órás sürgősségi ügyelet formájában, az Ócsa-Alsónémedi Központi Háziorvosi Ügyeleti Társulás látja el Ócsán. A területi ellátásért felelős kórház a Budapest XX. Kerületében található Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet, gyermekek esetében a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet.
Mentőszolgálat: Interambulance Zrt. 0-24
Új orvosi rendelő épül, amely megfelel a korszak elvárásainak, átadása után ez ad majd otthont a különböző szűréseknek is.
Sajnos a Dabasi szakellátás és a Dél-Pesti Kórház tömegközlekedéssel nehezen elérhető, ritkán járnak a buszok, a kiszámíthatatlan várakozási idő miatt, nehezen lehet alkalmazkodni a ritka buszjáratokhoz. A család segítsége sokszor elkel, és gyakran vesznek igénybe sürgősségi mentőt, vagy betegszállítót is. Speciális (pl. fogyatékos gyermekek fejlesztése) gyermekorvosi szakellátások nehezen érhetők el, nincs elegendő szakorvos és nagy a várakozási idő is. Jelzőrendszer jól működik.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	0	2	1
2013	0	2	1
2014	0	2	1
2015	0	2	1
2016	0	2	1
2017	0	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2013-ban nagyon megugrott, azóta stagnál.

d) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenciós és szűrőprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető, csak sajnos nem kötelező, az évente egyszer megszervezett tüdőszűrő vizsgálat sem. A 18-40 éves korosztály részére a tüdőszűrés díját az önkormányzat átvállalja. A kötelező gyermekkori szűrővizsgálatokat a községben működő védőnői szolgálat-, fogszakorvos-, és iskolai orvos megállapodás keretében végzi. Ezeken a szűrővizsgálatokon a részvétel kötelező.
Azok az emberek, akik nem állandó lakosok, hanem csak például idénymunkát végeznek, az állandóan egészségükre vigyázó emberekre is veszélyt jelenthetnek. A külföldről behozott fertőző betegségeket sem kell kiszűrni, ezért nem ismeretesek, csak hallomásból.
Az önkormányzat helyet és támogatást biztosít, minden olyan kezdeményezésre a községben, melyek a kötelező feladatokon túl elősegítik a megelőzést. Tüdőszűrés, prosztataszűrés, vastagbélrák szűrés, alvási apnoé szűrés, urológiai szűrés, EKG, doplervizsgálat és a vérvétel helyben van. Azonban a szűrővizsgálatokat nagyon kis százalékban veszik igénybe a településen élők. Korábban hetente járt ki nőgyógyász is a településre. A szezonális influenza elleni oltóanyag minden évben elfogy.
A legjellemzőbb betegségek a mozgásszervi betegségek, a magas vérnyomás és a cukorbetegség.
Helyben van lehetőség reumatológiai és fizikoterápiás kezelésekre TB támogatással, azonban a fekvőbetegek gyógytornáztatása nem teljesen, a masszázs pedig egyáltalán nem megoldott.
A háziorvosoknál egyenlőtlen a betegek eloszlása az orvosváltás óta, így sok a beteg, nehéz őket 4 órában ellátni. Az egyik nap 6-ig van rendelés, hogy a munkába járók is odaérhessenek, de sokszor ilyenkor jönnek azok az idősek is, akik nehezen mozognak, mert ilyenkor tudja elhozni őket a család. A délutáni rendelési idő bevezetését minden háziorvosnál és a gyermekorvosnál is bevezették heti egy napon. Sokszor vesznek részt a magánorvosi rendszer ellátásaiban, mert a háziorvosi rendelőben próbálják azokat a vizsgálatokat felíratni, amik a szakellátáshoz kötődnek.
Az egyik háziorvos tájékoztató diák vetítését tervezi a várakozási időben különböző témákban és Egészségklubot tartanak a Művelődési Házban.
A külföldi, jogosulatlan személyek ellátása nagyon megnehezíti a háziorvosok dolgát. Vannak, akik nem tudnak fizetni az ellátásért, de sokan vannak, akik nem akarnak fizetni érte, munkaviszony bejelentés miatt nem rendezett a társadalombiztosításuk.

e) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Reumatológus helyben van, TB ellátással vehető igénybe.
Fejlesztésre gyereket csak magán úton lehet vinni, a környéken nincs semmi speciális fejlesztő csoport. A településen él 5-6 autista gyermek, akik megfelelő fejlesztéssel képesek lehetnének az önálló életre, egyedül Gyálon indult a közelmúltban, egy autistákat is befogadó óvodai csoport.
Az iskolában ugyan van 4 fejlesztőpedagógus, de a kötelező óraszámok miatt nem tudnak fejlesztő órát adni. Gyógypedagógus nincs. A szülők leterheltek, a legközelebbi hely, ahol megfelelő szolgáltatást elérhetnek az Budapest, ez azonban egész embert kíván, az egyik szülő kiesik a munkából. A pedagógusok próbálnak a szakvéleményeknek megfelelően differenciálni, a szűréshez speciális képzettséggel nem rendelkeznek. Gyógypedagógusra lenne szükségük a rászoruló gyerekeknek.
A kistérségi alapon működő társulás keretében megoldott a községben a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés. Pszichológusi, logopédusi segítség is igénybe vehető, az Önkormányzat is támogatja az ellátást.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. §-ának (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani". Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend szolgáltatása érdekében az OÉTI saját vizsgálati eredményeire építve és a legújabb szakirodalmi adatokat figyelembe véve elkészítette a táplálkozástudomány mai állásának megfelelő, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett élelmezési ellátásra (közétkeztetés) vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlást.
Az Alsónémedi Önkormányzati Konyha, mint önálló intézmény 2017.01.10-e óta látja el a közétkeztetési feladatokat. Alaptevékenységük: óvodai étkeztetés, iskolai étkeztetés, szociális étkeztetés, bölcsődei étkeztetés, munkahelyi étkeztetés.
A közétkeztetés azért lényeges kérdés, mert az egészséges táplálkozás alapjait, annak rendszerességét és kulturáltságát a gyermekkorban kell megalapozni. Kiemelkedően fontos, hogy az óvodás, általános iskolás korosztály az életkorának megfelelő mennyiségű és választékos étrendben részesüljön. A közétkeztetés komplex terület, egyik oldala a gazdaságos működés, a másik viszont a szociálpolitika, az egészségmegőrzés. Sokan több ételt fogyasztanak házon kívül, mint otthon, a közétkeztetés fontossága megkérdőjelezhetetlen, hiszen feladata az élelmezést igénybevevők táplálkozási igényeinek mennyiségi és minőségi kielégítése. A speciális diétás emberek igényei is kielégíti a főzőkonyha (cukorbetegség, tejfehérje-, tojás érzékenység, laktóz intolerancia és ezek kombinációi stb.). A konyha jelenlegi kapacitás 500 adag, az önkormányzat által működtetett intézmények étkezési feladatait a törvényben foglaltaknak megfelelően, fennakadásmentesen ellátja. Kapacitásnövelésre nincs lehetőség, a konyha kis alapterülete nem teszi ezt lehetővé. Az önkormányzat tervezi a konyha bővítését. A munkát korszerű gépek és megfelelő technikai felszereltség biztosítja, melyet természetesen folyamatosan fejleszteni kell.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskolai sportprogramokat az iskola mellett a helyi sportegyesület szervezi. A településen sokfajta sportolási lehetőség van, rendszeresen szerveznek közösségi sportprogramokat is. A településen adottak a tárgyi feltételek a minőségi sportoláshoz: sportcsarnok, többfunkciós sportpálya, atlétikai pálya, műfüves focipálya, focipálya.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működik a Váci Egyházmegye fenntartásában Szegletkő Gyermekotthon, amely 12-18 év közötti, disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő fiataloknak nyújt ellátást.
Az idősek nappali ellátásának hiánya megoldódik, a Kertváros Önkormányzati Társulás megállapodása módosul, bekerül ez az ellátási forma is. Ehhez a tárgyi és személyi feltételeket biztosítani kell, de később elképzelhető önkormányzati vagy más üzemeltetéssel is.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem érkezett ebben a témában megkeresés a Hivatal felé.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A gyermek és nyugdíjas étkeztetés egy részét az önkormányzat magára vállalta. A házigondozás 2018-tól részben fizetős szolgáltatássá vált, de méltányossági alapon kérhető díjmentesség.
A háziorvosok hosszított rendelési idővel próbálják a munkába járók igényeit is kielégíteni.
Minden évben szerveznek karácsonyi és tartós élelmiszergyűjtést, az Önkormányzat pedig a 70 éven felülieknek minden évben karácsonyi csomagot ad.
A gyermekorvosi rendelő két különszobával rendelkezik, az egyik szoba komplett fertőtlenítő és elszívó berendezéssel felszerelt, így megfelelően elkülöníthetők a fertőző beteg gyerekek, illetve az autista gyerekek is, igény szerint, leválaszthatók a többi várakozótól. A településen a Katolikus Karitász, a Családsegítő és a Református Egyház is adományoz csomagot a település lakóinak.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település törekszik a társadalmi viszonyok kiegyensúlyozottságára, annak megteremtése és fenntartására:

- A demográfiai kihívások kezelésére
- A közösségi összetartó erő, helyi identitástudat, szolidaritás megteremtésére és ápolására
- Az egészséges (fizikailag és mentálisan) egészséges társadalom kialakulásának elősegítésére
- A helyi kultúra, művészet és a sport településfejlesztés hatásának kiaknázására

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település közösségi életét elsősorban a művelődési ház- és könyvtár szervezi, különböző, sokszínű programokkal, együttműködve a helyi iskolával-, intézményekkel, egyházakkal, civil szervezetekkel. A hagyományos rendezvények minden évben megszervezésre kerülnek. Pl.: Pörkölt fesztivál, Falunap, Idősek napja. Nyugdíjasok aktívan vesznek részt a rendezvények szervezésben, a rendezvényekre – mint pl. az iskolai Széchenyi Napok – az idősek sütit sütnek, teát főznek. A programok részesei a település óvodásai és iskolásai is, így generációk közötti programok vannak. A falunapokon, író-olvasó találkozókon és ingyenes kulturális programokon nagy számban vesznek részt a falu lakosai (Hargita néptáncegyüttes, Koncz Gábor est, Arany János est, operett est stb.).

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Alsónémedi zárt közösség, nehezen viselik a gyakorlatilag követhetetlen helyzetű és tervezhetetlen létszámú roma népesség jelenlétét a településen. A betelepülő munkásoknál sokszor okoz problémát az írás-olvasás készség hiánya, valamint néhol a nyelv is. Normáik, életmódjuk nem egyezik a településen élő lakókkal, azonban a szállásadók előtérbe helyezik a saját érdekeiket a település többségi lakóinál.
Romániában nincs igény az itt élő gyerek utánkövetéséről, sokan nem veszik igénybe a szolgáltatásokat és kimaradnak az intézményi rendszerből is. Sokszor olyan körülmények között élnek, amelyek a gyerekek fejlődését nem szolgálják. A mezőgazdasági munkát vállalók mellett megjelennek olyan családok is, akik bizonytalan üzleteléssel foglalkoznak, nem követhető, hogy miből van jövedelmük, miből tartják fenn magukat. Megjelent velük együtt a településen a bűnözés és az olyan magatartásformák, amelyektől a település lakói tartanak. A mobilis roma emberek státuszának tisztázása, és a helyzet kezelésének kidolgozása, nem az esélyegyenlőségi terv feladata, azonban szükséges törődni vele, hiszen terheket ró az ellátórendszerre és konfliktusos helyzeteket okoz a település lakói között, ettől csökken a biztonság-, és komfortérzet.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Rendszeresen szerveznek a településen adománygyűjtéseket, pl.: Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, óvoda, iskolák, civil szervezetek és egyházak. Jellege szerint pl.: tartós élelmiszer, cipősdoboz akció, kupakgyűjtés stb.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A település eredeti roma lakossága nem számottevő. Egy-két roma család van csupán az „őslakosok" között, ám ők saját akaratukból asszimilálódásra törekednek, nem kérnek érdekképviseletet, sem roma identitásuk megőrzésére irányuló lehetőségeket. Nincs roma nemzetiségi önkormányzat sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
A szűrővizsgálatokat nagyon kis százalékban veszik igénybe a településen élők.	• Megelőzés fontosságának tudatosítása a lakosságban.
A településre betelepültek körében magas az alulképzettség, beilleszkedési nehézségek jellemzik őket.	• Településünkön minden rászoruló lakos számára, a lehetőségekhez mérten, biztosítani a számára legmegfelelőbb ellátást • Közfoglalkoztatás, egyéb foglalkoztatási programok indítása
Kevés a szabadidős létesítmény, rekreációs célú sportpályák, közösségi terek. Részben hiányos a létesítmények felszerelése A település lakói között alacsony a részvételi aktivitás a szabadidős programokon.	• A szabadidős létesítmények, rekreációs célú sportpályák, közösségi terek nemcsak a lakosság egészséges életmódjának biztosításához fontosak, de hozzájárulnak a turisztikai vonzerő növeléséhez is (sportturizmus, aktív turizmus). A lakosság sportolási és rekreációs igényének, valamint a sportturizmus gazdasági hátterének biztosítása érdekében hangsúlyt kell fektetni a további sport- és kulturális programok professzionális szervezésére, az ehhez szükséges intézményi háttér megteremtésére, fejlesztésére. • A környezet biztosította, egészséges életmódra nevelő programok szervezése • A már meglévő lehetőségek bővítése a hagyományok ápolása.

	• Uszodaépítés, sportpálya világítás megoldása
A helyi gazdák szívesebben választják a Romániából érkező munkaerőt, mint az érdekérvényesítésre képes helyi lakosokat. A betelepülő roma családok normái és értékrendje között nagy különbségek vannak. Mindez ellenséges viszonyokat teremt a település lakói között.	• Mediáció, közösségfejlesztő programok • Művelődési Ház szolgáltatásainak bővítése az igényekhez mérten.
Nehezen érhetők el megfelelően az egészségügyi szakellátások	• Buszjáratok racionalizálása
A hivatalos ügyintézési lehetőség (személyi okmányok ügyintézése, gépjármű ügyintézés, szociális ügyek, ügyfélkapu, EU kártya, TAJ kártya) távol esik a településtől, tömegközlekedéssel nehezen elérhető	• Kormányablakos busz szervezése

Fentiekhez pályázati források igénybevétele a saját forrás mellett

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.
A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.
Célunk a gyermekek és rajtuk keresztül a családok életesélyeinek javítása, szociális és érzelmi fejlődésük elősegítése, tanulási képességeik és lehetőségeik javítása, szabadidejük hasznos eltöltésének megszervezése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 585	2 680	5 265	49,10%	50,90%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			172		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	408	421	829	7,75%	8,00%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	75	79	154	1,42%	1,50%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 653	1 489	3 142	31,40%	28,28%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	163	178	341	3,10%	3,38%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	286	513	799	5,43%	9,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A települése 979 fő volt a 0-18 éve korosztály létszáma 2016-ban.

Ellátó rendszer:

Család- és Gyermekjóléti Központ

2016. január 1-jétől a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működik. Települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. A Szolgálatok családsegítői végzik a szociális segítő munkát, míg a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása pedig a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek. Utóbbi feladatot a Központ esetmenedzseri és tanácsadói látják el.
A Központ által biztosított speciális szolgáltatások:

- kapcsolattartási ügyelet,
- készenléti szolgálat,
- jogi tájékoztatás,
- pszichológiai tanácsadás,
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia.

A Központ szakmai támogatást nyújt a Szolgálatok részére:

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a Szolgálatok számára és szükség esetén esetkonzultációt biztosít,
- havi rendszerességgel szupervíziót biztosít a Szolgálatok családsegítőinek,
- a járási jelzőrendszeri tanácsadó szükség esetén támogatást nyújt a települési jelzőrendszeri felelősnek a jelzőrendszer optimális működése érdekében.

Családvédelmi- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amelyet térítésmentesen kell biztosítani.
Családsegítést kötelező működtetni annak a települési önkormányzatnak, amely polgármesteri hivatalt működtet, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van. A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik.
A Szoc. tv-ben foglaltak szerint családsegítés keretében biztosítani kell:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családsegítést, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt településen és fővárosi kerületben működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítését,járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó, a szolgáltatást nyújtó szolgáltatóra való tájékoztatást.

2016. január 1-től családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kizárólag egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működtethető.

A Családsegítő szolgálat tájékoztatása alapján a törvényi változásoknak köszönhetően növekedett az esetmegbeszélések és az esetkonferenciák száma. Bármilyen hatósági intézkedést megelőző javaslattétel előtt esetkonferencia megtartása szükséges. Ez egy jó alkalom a jelzőrendszeri tagok között egy olyan szakmai megbeszélésre, amikor kizárólag egy család problémáira koncentrálva mondhatják el a szakemberek a véleményüket. Miben látják a működési problémát, milyen megoldási javaslataik lennének, kit lehetne még bevonni a megoldásba, veszélyeztetve látják-e a gyermek fejlődését a családban?

Készenléti Szolgálat:

A készenléti szolgálat célja a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti ügyeletet ellátó munkatársnak személyes intézkedésre nincs lehetősége, segítséget, tanácsadást telefonon tud nyújtani.

Kapcsolattartási ügyelet:

Kapcsolattartási ügyelet igénybevételével kapcsolatos hatósági intézkedés nem történt Alsónémedi településen.

Statisztika:

2016. évben 326 fő került kapcsolatba a Szolgálattal az alsónémedi irodában, vagy önkéntesen, vagy a jelzőrendszer tagjainak jelzése alapján. Az előző évekhez képest az esetszám megnövekedett.
2017-as adatok:
Együttműködési megállapodás alapján 53 fő (20 család) vette igénybe a szolgáltatást.
Együttműködési megállapodás nélkül 114 fő (62 család) vette igénybe a szolgáltatást.

Az iskolai végzettség alapján főként az általános iskolai végzettségűek, kisebb arányban a középfokú végzettségűek veszik igénybe a szolgáltatást.

Családi összetétel szerint az egyedül élők és a házastársi/élettársi kapcsolatban élők 1-2 gyermekkel voltak a legnagyobb arányban a résztvevők.

A legfőbb problémák az életviteli, a családi-kapcsolati konfliktus, elhanyagolás, családon belüli bántalmazás, gyermeknevelési problémák, lelki-mentális, pszichiátriai betegség, szenvedélybetegségek voltak. Előfordult ügyintézésbeli segítségkérés és információkérés is. Gyerekeket érintő iskolai hiányzás, szülők közötti konfliktusok.
Gyálon elérhető jogi tanácsadás, pszichológiai konzultáció elérhető helyben és Gyálon is, illetve helyben van családterápiás jellegű konzultációra és mediációra is lehetőség.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek száma 46 fő, ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermek: 12 fő

Jogerős hatósági intézkedés alatt álló gyermekek száma:

Védelembe vett : 3 fő
Ideiglenes elhelyezés alatt: 2017-ben nem volt.
Utógondozott: 2 fő
Nevelésbe vett: 4 fő

Családterápiában részesülők száma:

1 család

Pszichológiai tanácsadás:

Gyermek: 5 fő
Felnőtt: 5 fő
Alkalom: 51 alkalom

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	65
2013	53
2014	66
2015	62
2016	50
2017	17

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a 2017-es évre a harmadára csökkent (vélhetően a központi szociális ellátórendszerben szabályozott támogatásoknak köszönhetően).

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya (szociális étkezés)

Szociális étkeztetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § (1) bekezdése alapján az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait az Alsónémedi Önkormányzat rendeletben határozza meg.

Szociális gyermekétkeztetés:

2017 0%-s gyermek átlag : 139 fő/hó
50%-s tartós beteg : 10 fő/hó
50%-s 3 gyerekes : 62 fő/hó
100%-s Rgyvt : 26 fő/hó

2018 0%-s : 158 fő/hó
50%-s: tb . 13 fő/hó
50%-s : 3 gy : 60fő/hó
100%-s: Rgyvt : 22 fő/hó

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs róla releváns adat.

Oktatás

Alsónémedi Nagyközség területén csak az alapfokú oktatási intézmények találhatóak meg. A Nagyközség Önkormányzata alapellátási kötelezettségei és önként vállalt feladatai ellátása értelmében megfelelően gondoskodik nevelési-oktatási intézményrendszerének működtetéséről.
A Széchenyi Általános Iskola mellett egy Művészeti Iskola (Fantázia Alapfokú Művészet Iskola) is működik a településen. Az Önkormányzat hatáskörébe tartozik a Szivárvány Napköziotthonos Óvoda is. Minden intézmény infrastrukturális ellátottsága kitűnő.

<u>Intézmények:</u>

Bölcsőde:

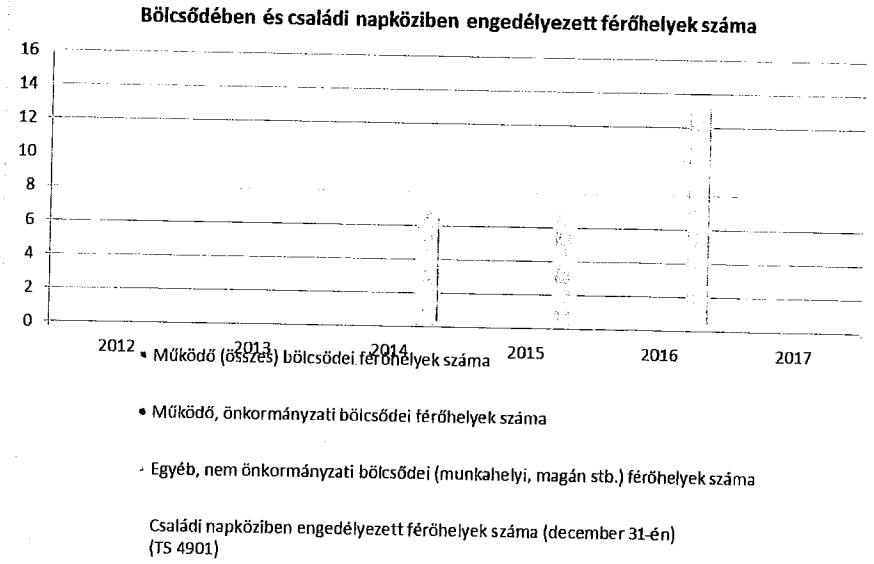

Alsónémedin nincs önkormányzati fenntartású bölcsőde. A helyben működő minibölcsi fenntartója a Váci Egyházmegye Szamaritánus Intézményfenntartó Központ. A családi napköziben engedélyezett férőhelyek maximálisan kihasználtak, 2020-ig telített, várólista van.
A települési önkormányzat támogatja a bölcsődét: biztosítja az épületet, fizeti a rezsiköltséget és támogatja az étkezést.
A településen a gyermekszám indokolja a bölcsőde létrehozását, amely az önkormányzat rövidtávú tervei között szerepel. Jelenleg a benyújtott pályázat elbírálására vár, de korábban is pályázott az Önkormányzat bölcsőde létrehozására.

Óvoda:

Alsónémedi Szivárvány Napköziotthonos Óvoda

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	208	9	225	1	205	0
2013	207	9	225	1	199	0
2014	219	9	225	2	202	0
2015	222	9	225	2	194	0
2016	238	9	225	2	204	0
2017	241	9	225	2	214	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A Rákóczi úti épület 3 csoportszobával a nagyközség központibb területén található. A Szent István téri épület 6 csoportszobával, tornaszobával forgalmasabb útvonaltól beljebb, térrel, zölddel övezett, csendes nyugodt környezetben helyezkedik el. Mindkét épület mellett a parkolási lehetőség kialakított. A nagy és teraszos kivitelezésű udvaruk kellemes színtere a szabadtéri mozgásoknak, szabad játéknak. A játszóudvar füvesített, minősített szabványnak megfelelő fajátékokkal felszerelt. Az udvaron kialakított pálya és az épület mellett található téren kialakított KRESZ PARK alkalmas a közlekedés gyakorlására, kerékpározásra is.
Az óvoda két épületben 9 csoporttal működik, 225 férőhellyel, 7 homogén és 2 vegyes életkorú csoportszervezéssel. A 2017-es nevelési év végére 75 tanköteles gyermekből 50 kezdte meg az általános iskolai tanulmányait, 25 gyermek további óvodai nevelésben részesül. Felvállalták az integrált nevelést, SNI, illetve beilleszkedési- tanulási-magatartási fejlődési zavarral küzdő gyermekek óvodai nevelését, speciális fejlesztését az óvodapedagógusok és nevelőmunkát segítő alkalmazottak mellett szakemberek segítik. Logopédus, fejlesztő pedagógusok, integrált nevelő, gyermek-gyógytestnevelő, alapozó terapeuták, Gósy terapeuták és gyógypedagógiai asszisztens.
A felzárkóztatás mellett a "tehetség-ígéretes" gyermekek kiemelkedő képességeinek fejlesztése is biztosított.
Befejeződött az intézmény energetikai felújítása. Az óvoda épületek külső és belső megjelenése teljesen megújult, korszerűsödött. A csoportok visszaköltöztek. A teljes nevelési évet átfogó felújítási munkálatokkal nagy részben megvalósultak a fejlesztési tervek, kivétel a Rákóczi utcai tornaszoba kialakítása. Ennek áthidalására egy új udvarrész kerül kialakításra, a szabadban történő mozgásfoglalkozások megtartására.
A 2018-2019-es nevelési évre felvételt kérő, beiratkozó gyermekek létszáma nagyon magas a megüresedett óvodai férőhelyekhez képest. A megnövekedett férőhely igényekhez igazodva az óvodai csoportok összeállításánál a létszámokat a törvényileg előírt maximális csoport létszámokat kihasználva kellett feltölteni. A csoportok kialakításánál nem tudták figyelembe venni, hogy az SNI-s gyerekek 2 főnek számítanak. Az óvodapedagógusoknál 2 státusz betöltetlen.

2018. szeptemberi statisztika

3 évnél fiatalabb: 10 fő
SNI: 6 fő
BTM: 11 fő
más településről bejáró: 3 fő
más állampolgárságú: 6 fő
kettős állampolgár: 1 fő

Humánerőforrás:

Pedagógusok:

- Óvodapedagógus 17 fő, ebből 1 fő óvodavezető

Nevelő segítő munkát segítő alkalmazottak:

- Gyógypedagógiai asszisztens 1 fő
- Pedagógiai asszisztens 2 fő
- Óvodatitkár 1 fő
- Dajka 9 fő
- Fűtő- karbantartó-kertész 1 fő + 1 fő Önkormányzati munkatárs
- Logopédus 1 fő (Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában)

Iskola:

Alsónémedi Széchenyi István Általános Iskola

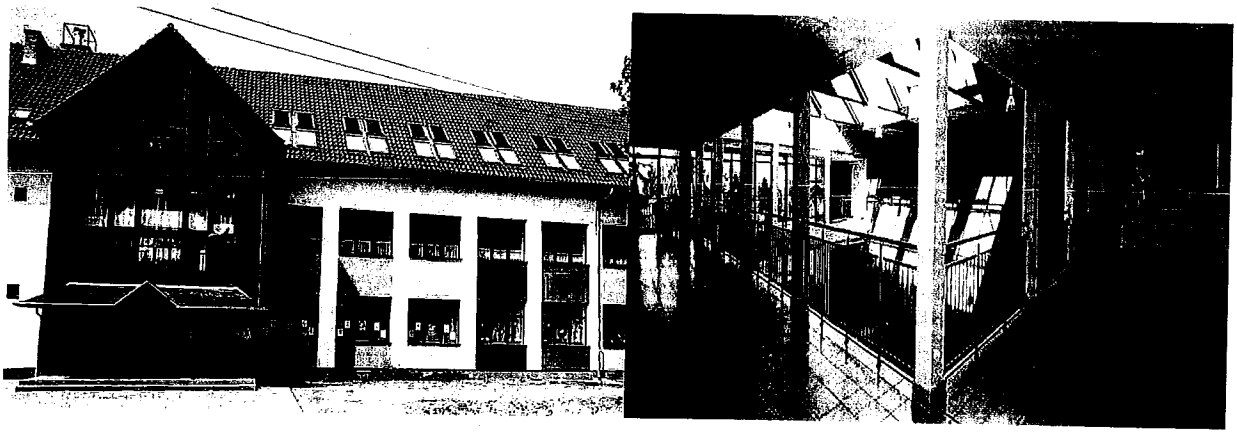

A nyár folyamán az iskola auláját és ebédlőjét az önkormányzat kifestette, illetve a tetőtérben cserére szoruló szanitereket és a hozzájuk tartozó tartályokat újra cserélték. Szükség lenne a tetőtéri ablakok árnyékolására, sötétítésére, az idegennyelv oktatáshoz interaktív táblára, és projektorra. Az elmúlt időszakban EU konform tornacsarnok épült.
Az iskolák állami rendszerbe szervezése Alsónémedi számára hátrányos, mind a finanszírozást, mind az oktatás színvonalát tekintve.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	226	205	431	136	31,6%
2012/2013	234	208	442	127	28,7%
2013/2014	246	220	466	143	30,7%
2014/2015	262	218	480	161	33,5%
2015/2016	262	219	481	128	26,6%
2016/2017	248	237	485	178	36,7%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	20	1
2012/2013	0	19	1
2013/2014	0	19	1
2014/2015	0	19	1
2015/2016	0	20	1
2016/2017	0	20	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Személyi feltételek:

Pedagógusok 37 fő
Könyvtáros 1 fő
Fejlesztő pedagógusok 3 fő
Gyógypedagógus 1 fő
Nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítők: 2 fő

Tanulmányi átlageredmények:

2014/2015-ös tanév: 4,31
2015/2016-os tanév: 4,28
2016/2017-es tanév: 4,32

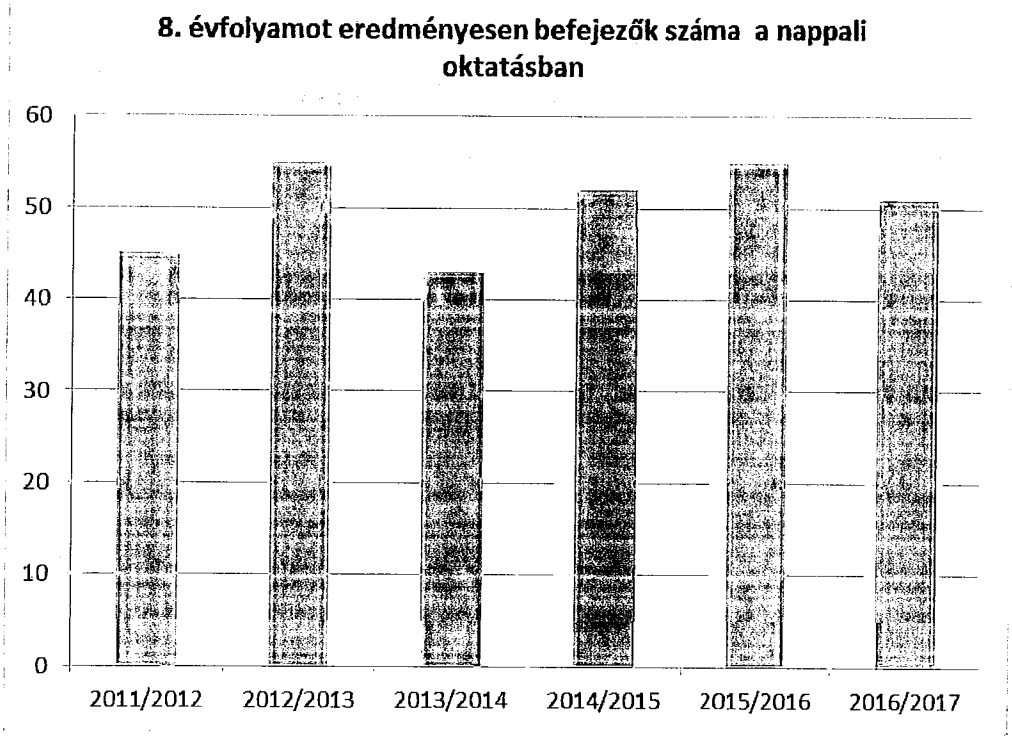

Továbbtanulási mutatók:

A 2016/2017-es évben a 8. évfolyamos tanulók száma: 51 fő
A 8. osztályos központi írásbeli felvételi dolgozatának átlageredménye (magyar): 31,1
A 8. osztályos központi írásbeli felvételi dolgozatának átlageredménye (matematika): 20,05
Gimnáziumban 21 fő, szakközépiskolában 12 fő, szakiskolában 18 fő tanult tovább.

SNI-s és BTMN tanulók:

SNI-s gyerekek száma: 25 fő
BTMN gyerekek száma: 87 fő

Felső tagozaton a nagy létszámú osztályok miatt csoportbontással igyekeznek az oktatás minőségén javítani magyar irodalom és nyelvtan, idegen nyelv és matematika tárgyak esetében. 3,5 státusz hiányzik az iskolai státuszok közül – napközis tanár, fejlesztő pedagógus, angoltanár, logopédus. Nincs lehetőség felzárkózási és tehetséggondozói programok ellátására. SNI, BTMN-gel küzdőket sem tudják ellátni. Sok a figyelemkoncentrációs gyerek. Emellett a kompetenciamérési eredmények az országos átlag felettiek. Sokan mennek gimnáziumba és szakközépiskolába, főként Budapestre és Ócsára. Próbálnak olyan iskolákat választani, ahol van gyakorlati hely, ahonnan csak egy lépés a leendő munkahely.

A szülőkkel próbálnak aktív kapcsolatot fenntartani, facebook csoport is alakult, ehhez néha nem ártana egy moderátor, mert időnként elszabadulnak az indulatok.
Generációk közötti programokat szerveznek, települési programokon szerepelnek, nyugdíjas rendezvényeken vesznek részt, alsós látogatásokra, versenyekre, Nőnapra, Pedagógus napra, Széchenyi napokra hívják őket.
Az elmúlt időszakban a gyermekvédelmi felelős nyugdíjba, ment őt szívesen visszafoglalkoztatnák, de nincs rá státuszuk, hiszen eddig a tanítási órái mellé járuló feladatként látta el ezt a munkát.

Az iskolai gyermekvédelmi munka adatai 2016/2017:

Veszélyeztetett tanulók száma: 7 fő
Hátrányos helyzetű tanulók száma: 2 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma: 7 fő
Gyermekjóléti szolgálat megkeresésére hány tanuló esetén történt: 5 fő

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns. Nincs szegregátum a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Október elsején kezdődött meg az oktatás a Gyáli Tátika Óvoda újjáépített épületében, ahol a tizenegy hagyományos csoport mellett, egy speciálisan, autista gyerekeknek kialakított csoport is megkezdhette működését.
A csoport elindítását mind az óvodavezetők, mind pedig az érintett szülők szorgalmazták. Indokolt volt, hogy kialakítsanak egy óvodai gyógypedagógiai csoportot az autizmus spektrumzavarral élő gyáli állandó lakóhellyel rendelkező óvodáskorú gyermekeknek. A csoport kialakítására – többek között – azért volt szükség, hogy a sajátos nevelési igényű gyáli gyermekeket ne kelljen távoli kerületekbe utaztatni a számunkra megfelelő nevelési, oktatási intézményekbe.
A sajátos nevelési igényű gyermekek megfelelő oktatásához több feltételnek kell megvalósulnia, mind tárgyi-műszaki, mind személyi feltételeknek. A tárgyi-műszaki feltételek esetében nagyon lényeges szempont, hogy a hatályos jogszabályok értelmében a gyógypedagógiai csoport alapterülete minimum 2 m2/fő kell, hogy legyen, valamint a gyógypedagógiai csoporthoz tartozó öltöző, mosdó és mellékhelyiség nem alakítható ki másik csoporttal közösen. Ezen feltételeket már az újjáépített Gyáli Tátika Óvoda tervezésénél figyelembe vették. Autista csoportok tekintetében, nagyon fontos az „autistabarát" környezet biztosítása: az autista gyermek szeret elvonulni, szereti a magányt, mindenképpen szükséges volt a csoportszobában egy csendes kuckó, függőágy kialakítása. A csoport indításához közel 1 millió forintra volt szükség, hogy a speciális eszközök be tudják szerezni. A gyógypedagógiai csoport személyi feltételei hasonlóak, mint egy normál, ép gyermekeket nevelő csoporté, azzal a lényeges különbséggel, hogy a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus szakember alkalmazása is szükséges, vagyis csak tisztán autista csoport esetén autizmusban jártas, ún. autizmus spektrum pedagógia szakirányt végzett gyógypedagógus alkalmazása vált szükségessé.
A csoportba jelenleg öt gyermek jár.

Az Alsónémedin élő autista gyermekek ellátásának megoldására előnyös lenne együttműködési megállapodás lehetősége, igaz a Gyálra utazás csak személygépkocsival megfelelően megoldott.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	208	104
2013	2	207	104
2014	2	219	110
2015	2	222	111
2016	2	238	119
2017	2	241	121

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.
A településen két védőnői körzetet alakítottak ki, jelenleg az egyik státus betöltetlen. Külön iskola védőnő nincs, a két védőnő vegyesen vitte az óvodai és iskolai gondozást és a saját körzetüket.
A védőnői és gyermekorvosi tanácsadás külön vált. Rengeteg adminisztrációval terhelt munka, kevés a gyakorlati idő.
Nincsenek nagyon kirívó esetek, nincs mozgássérült gondozott, nincs oltásmegtagadó szülő és nincs oltáselmaradás sem. A családlátogatásokkor tájékoztatást nyújtanak a lázcsillapítási protokollról, kólikáról, fakultatív védőoltásokról, gondozói segítséget adnak. A terhességek gondozottak. Szülésfelkészítésre a budapesti kórházak, szülészetek közelsége miatt nincs igény.
Anya-gyerek programok Alsónémedin: zenebölcsi, Baba-mama Klub, gyerekkel közös torna, baba jóga, valamint a Katolikus Egyház is szervez programokat, Dunaharasztin: Ringató (zene-klub).
A védőnőnek lehetősége lenne méhnyakrák-szűrést végezni, de a szűrés elvégzése veszélyekkel is járhat, nincs helyben nőgyógyász, aki azonnal ellátást tudna adni, így a szűrés kockázatos, valamint a védőnő egyéb kötelező munkája miatt is leterhelt.
A román idénymunkások családjainak ellátásával vannak problémák. Mivel nincs állandó bejelentett lakcímük Alsónémedin és mások a szokásaik is, nehéz rávenni őket a szolgáltatás igénybevételére.
A védőnő rendelője teljesen felszerelt: szemészeti tábla, gyermek vérnyomásmérő, hallásvizsgáló eszköz, medencekörző, teljes a felszereltség. Szükség lenne Lang-tesztre egy 3 m-es látásvizsgáló táblára, mert az 5 métereshez nincs elegendő távolság a rendelőben. Ez a jövő év során beszerzésre kerül.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

1 gyermekorvosi körzetet alakítottak ki Alsónémediben, a szakorvosi ellátás részben Budapesten érhető el. Önkormányzati beruházásban újjáépült, remek adottságú rendelőben zajlik a gyerekek ellátása.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkori nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről, nem lehet pontosan tudni az óvodáskorú gyermekek településközi ingázásának adatait. Ugyancsak nehezítik az ellátáshoz történő hozzáférés minőségének megítélését a már említett, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartásának hiányosságai. Sajnos nem megoldott a speciális fejlesztésre szoruló gyermekek óvodáskor előtti statisztikai adatainak gyűjtése sem. A súlyosan beteg, fogyatékos gyermekekről semelyik korosztályban nem rendelkezünk pontos információval.

Gyermekjóga, gyógytorna és magán fejlesztő torna (fizetős ellátás) érhető el a településen.
Nincs igazán korai fejlesztésre mód a településen és a közeli településeken sem. Egyre több a 26-27-ik hétre született gyerek, amihez szükséges lenne a koraszülött ellátás és továbbgondozás.
Az óvodai ellátás a magas csoportlétszámok miatt nem alkalmas a korai fejlesztésre, rehabilitációra. 25 fősek a csoportok, a beköltözési hullám erős, azonban egyelőre nincs szükség plusz férőhely kialakítására.

d) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Családvédelmi Központ a krízishelyzeteket egyedileg kezeli, a krízishelyzeteket igyekeznek elhárítani. Párhuzamos adatszolgáltatási kötelezettségük van a bántalmazásokkal kapcsolatban, melyről jelentést küldenek a Pestmegyei Kormányhivatalnak térségi szinten.

e) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az iskola ebben a tanévben pályázik az örökös ÖKO-iskola címre, ehhez kapcsolódóan vesznek részt programokban, az Alapító okiratukban a környezetvédelmi közhasznúsági tevékenység is szerepel.
Sűrűn szerveznek projektnapokat, egészséges életmód-környezet tudatos neveléssel kapcsolatos programot, ezekhez mozgásos programokat is. A sportolás népszerű a gyermekek körében: kézilabda, foci, úszás stb.
Az iskolából kikerülő diákok nagy része visszajár, az iskolai rendezvényekre pl. ők mutatják be a jelenlegi iskolájukat a továbbtanuló osztályoknak, az 50 órás közösségi szolgálat a nyári időszakban korrepetálással, pótvizsga felkészítéssel is töltik.
Az óvoda programjai a négy évszak köré szerveződnek, tartanak környezetvédelmi napot, szüretelnek, ünneplik a Márton napot, Mikulást, Karácsonyt, Húsvétot. Elérhető az óvodában a néptánc, népi játékok, gyermektánc mozdulattanítás (Balatoni Katalin: Így tedd rá programja). Működik: gyermektánc, jóga, biztonságos kerékpározás, foci stb.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem történt hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére nem került sor.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, /tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Minden település életében, identitásának megtartásában nagyon fontos intézmények a gyermekintézmények, az óvoda és az iskola, amelynek szerepe a mai világban egyre inkább felértékelődik a jövő generáció felkészítésében, a kialakuló információs és tudásalapú társadalom követelményeinek való megfelelésben.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékosságot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében próbálják megszervezni.
A helyi gyermekvédelmi rendszer mindenki számára igénybe vehető gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére. Az önkormányzat rendkívüli gyermekvédelmi támogatást ad a rászoruló gyerekeknek. A veszélyeztetett gyerekről adatbázis készül, hogy jobban tudják segíteni őket.
A sajátos nevelési igényű és BTMN gyerekeket nehezen tudják kezelni, szükségük lenne egyéb speciális szakemberekre.
A betelepülő román munkások gyermekeit nem tudják kötelezni az iskolába járásra. Sok román gyerek kijelentkezik, bejelentkezik, de sokszor nem jutnak el az iskolába. Azok, akik kettős állampolgárok, de huzamosabb ideig nem tartózkodnak Magyarországon, továbbra is benne vannak az iskolai létszámban, ha mégis újra megjelennek, nehezen megy a felzárkóztatásuk az osztály tudásához.

b) a köznevelésihez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az általános iskolában van iskolapszichológus ezt a szolgáltatást 20-an veszik igénybe.
Az önkormányzat – + 2 órában – biztosít pszichológust az iskolában és az óvodában.
Leginkább teljesítményszorongásos, viselkedészavaros problémákkal fordulnak az iskolapszichológushoz. Sokszor kezel osztályközösségen belüli problémákat. Sajnos felmerült az egyik osztályban a builling is. Külső mediátor segítségét is igénybe kellett venni ahhoz, hogy rendeződjön a helyzet.
Gyógypedagógus szolgáltatásait is igénybe lehet venni. Szükség lenne gyógypedagógiai asszisztensre.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nem jelenik meg a településen ez a probléma.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A Fantázia Művészeti Iskola által a művészeti foglalkozások (néptánc, gitár, mazsorett, citera, furulya, kézművesfoglalkozás) is elérhetőek az iskolában. Az első foglalkozás díját az önkormányzat fizeti, ha kétfajta foglalkozásra is jár a gyermek, a második költségét a szülők állják. Így helyben érhetik el a foglalkozásokat a gyerekek, a szülőknek nem kell hozni-vinni a lurkókat. Az önkormányzat létrehozott egy keretet a tanórán kívüli foglalkozások támogatására (pl. osztálykirándulás, táborok) támogatására. Az iskola tanulmányi kirándulásokat, erdei iskolát, nyári és nyelvi tábort szervez.
Az óvodában sószobát létesítettek. Az óvodai életben külső programokat is szerveznek pl. bábszínház. A szülőkkel való kapcsolat elősegítésére bevonják őket az óvodai programokba. Szülők bálját, jótékonysági bált is szerveznek. Karácsonykor cipősdoboz akciót hirdetnek, az összegyűlt ajándékokat a Gyermekjóléti Szolgálat juttatja el a rászorulóknak. A Gyáli Családsegítő Központ évente több alkalommal gyűjt adományokat; bébi tápszert, kisgyermekek részére desszertet. Karácsonyi adománygyűjtést is szerveznek, a település több pontján plakátokkal hívják fel a figyelmet az akcióra, ennek hatására sok magánszemély ajánlott fel élelmiszert, mosó- és tisztítószereket, édességet. A helyi Katolikus Karitász, ill. a Központi Karitasz is segítséget ad, pl. oltóanyagokat, szemüvegeket vásárolt a gyerekeknek, több családot iskolakezdési támogatásban részesítettek. Gyerekruhák és eszközök szintjén is jól működik a közösségi adományozás is.

Az önkormányzat kétféle támogatást nyújt a felsőoktatásban tanulóknak. Félévente (rászorultsági vizsgálat nélkül), kérelemre támogatást nyújt minden nappali tagozatos tanulónak.
Ahogy az előző években is, csatlakozott a Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer pályázathoz. A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.
A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.
A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetéül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Emberi Erőforrások Minisztériuma finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.
Az „A" típusú pályázat esetén a havi támogatási díj 10.000 Ft, a „B" típusú pályázat esetén 3x10 havi támogatási összeg. A korábbi években 3-5000 Ft támogatást kaptak a pályázók. Az előző évek támogatásait az alábbi táblázat mutatja be.

Kimutatás							
	Bursa Hungarica						
	Beadott kérelmek		Támogatott Kérelmek		Támogatás Összege		
	A	B	A	B	3 000 Ft	4 000 Ft	5 000 Ft
2011	22	0	20	-	5	9	6
2012	14	0	14	0	5	9	-
2013	-	-	-	-	-	-	-
2014	10	2	10	2	3	7	2
2015	12	-	10	-	5	-	5
2016	6	1	6	0	3	-	3
2017	10	1	10	0	-	-	10
2018	13	0	13	0	4	6	3

Saját forrás

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok a gyengénlátó, beszéd-, mozgásproblémákkal rendelkező gyermek, nem megfelelően érhetőek el a korai fejlesztés szolgáltatásai	• Mozgó szakszolgálat szervezése, gyerek szemész, ortopédus stb.. Havi 1* 3 óra • A koragyermekkori fejlesztések támogatásaként a szülőket meg lehetne tanítani az egyes mozgásformákra - Konduktor, Dévény tornász, fejlesztő pedagógus, otthoni logopédiai gyakorlatokat átadó szakemberek bevonása
A településen élő óvodáskorú autista gyermekek ellátása nem megoldott	• Gyáli Tátika óvodával kapcsolatfelvétel, Önkormányzattal szerződéskötés az autista gyermekek ellátására.
A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat részére, kellene, egy interjú helyiség, ahol külön tudnának vonulni a mediátorral, stb. Adományok tárolására raktár.	• Pályázati lehetőségek keresése a hiányzó irodák kialakításához
Egyre nő a speciális igényű gyermekek száma az intézményekben, nincsenek megfelelő eszközök a pedagógusok kezében	• Érzékenyítés, szakmai továbbképzés • szakmaközi megbeszélések sűrítése
Gyerek és fiatalkorúaknak nincs intézményi szünetekben elegendő programlehetőség pl.: tábor megszervezve életkornak megfelelő kulturális programok	• Intézmények igény szerinti nyitva tartása • A szünidei ügyeletek összehangolása, ne maradjon senki ellátatlanul

hiánya	• A településen lévő három intézmény (művelődési ház, óvoda, iskola) szolgáltatásainak/programjainak összehangolása, minőségi szolgáltatások kialakítása
A településen élő 14-20 éves korosztály részére kevés a megfelelő, igényre szabott program, szórakozási lehetőség	• Az ifjúsági referens összefogásában igényfelmérés, programok szervezése, pályázatok keresése
Két turnusban is elég nehézkes leülniük az iskolában étkező gyerekeket.	• Szükséges az ebédlőbővítés, pályázati lehetőségek keresése
A két óvodai telephely egyikében szükség lenne egy torna és fejlesztő szobára	• Pályázati lehetőségek keresése
Szükség lenne egy 3 m-es látásvizsgáló táblára, mert az 5 métereshez nincs elegendő távolság a védőnői rendelőben.	• Szükséges eszközök beszerzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Hazánkban, az utóbbi évtizedekben a nők gazdasági aktivitása nem várt méreteket öltött, meghaladva a fejlett nyugat-európai országok rátáját is, majd csökkent. A klasszikus családellátó szerep mellett a munkaerő-piaci, gazdasági bizonytalanság nyomán egyre több családban vált az anya is pénzkeresővé, ily módon ma már a család és a munkahely elvárásainak is meg kel felelnie. A témában készített statisztikák alapján általánosan elmondható, hogy a gazdasági helyzettől függetlenül a részmunkaidős foglalkoztatást és a távmunkában végzett keresőtevékenységet tartják a nők a számukra leginkább elfogadható formának, körükben ennek a legnagyobb a támogatottsága.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat és intézményei, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők hátrányos helyzetével nemcsak foglalkoztatás, hanem a jövedelmi viszonyok terén is találkozhatunk. Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 20-25% különbség tapasztalható a férfiak javára.
Általában igaz, hogy minél magasabb pozícióban dolgozik egy nő, annál nagyobb lemaradásra számíthat a fizetésében a férfiakkal szemben. A gazdasági ágazatok tekintetében a legkisebb eltérés a közszférában, a legnagyobb a telekommunikáció valamint az értékesítés és kereskedelem területén figyelhető meg.
A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik, ezt nevezik "üvegplafon szindrómának". A Társadalmi Nem és Kultúrakutató Központadatai szerint (2015) a nők aránya a piaci szektor felső vezetői pozícióiban alig 9%, a vezető pozíciók sorában hasonlót tapasztalhatunk az állami szektorban is: felfelé a haladva a nők aránya jelentősen csökken. Az üvegplafon jelenség a társadalmi részvétel terén is megmutatkozik: amíg a rendszerváltás előtt a jelenlegi uniós átlaghoz hasonló, egyharmad körüli volt a nők politikai részvétele, pl. a parlamentben, addig 1990 óta ez 7-11% között mozog, 2010 óta folyamatosan 10% alatti.
A településünkön a közszférában a nők foglalkoztatása magasabb, mint az más szektorban megszokott. A munkanélküliség a nők körében jelenleg csökkenő irányt mutat, ami részben a mezőgazdasági és egyéb szektorban elhelyezkedésnek, illetve a nők a családban betöltött szerepváltozásának is köszönhető.
A foglalkoztatási, jövedelmi és előmeneteli, illetve részvételbeli női hátrányra ugyanakkor nem ad magyarázatot az iskolai végzettség eltérése. Így feltételezhető, hogy a nők alacsonyabb foglalkoztatási, jövedelmi és előmeneteli szintje sokkal inkább a gyermekvállalással, illetve a nemi szerepek hazai megítélésével van összefüggésben. Az alulfoglalkoztatottság például jelentős mértékben a kisgyermekesek alacsony foglalkoztatási arányából fakad. Egy kisgyermeket nevelő nő esélye az elhelyezkedésre a statisztikai adatok szerint 9-10%-kal rosszabb, mint egy gyermektelen nő esetén, míg a férfiak elhelyezkedési esélyét a gyermekvállalás ugyanilyen mértékben javítja. A gyermekvállalás, a gyermeknevelés tehát a nők munkaerő-piaci esélyeit nagymértékben és negatívan befolyásolja. A fogyatékossággal élő gyermeket nevelő nők munkaerő-piaci mutatói minden tekintetben még rosszabbak, mint az ép gyermeket nevelőké. Míg az országos átlag az 5 éven aluli gyermeket nevelő nők munkaerő-piaci visszatérésére vonatkozóan 26%, addig a sérült gyermeket nevelő nők esetén ez az arány mindössze 8,1%. A nők és a kisgyermekesek foglalkoztatási helyzetének szoros együtt járását a magyarországi női-férfi szerepmodellek hagyományos jellege okozza. A Népességtudományi Kutató Intézet 2009-es felmérése szerint a nők kizárólagos otthoni szerepvállalásával még mindig több mint a társadalom fele (53%) egyetért. Ez az arány 7%-kal csökkent ugyan az előző, 2000-ben végzett adatfelvétel óta, ám az EU 27 tagországa közül így is csak Lengyelországban értenek egyet a hazainál többen (65% feletti mértékben) azzal, hogy a nők feladata a család ellátása, míg a férfiaké a pénzkeresés. Az emiatt kialakuló, nemek közötti egyenlőtlen feladatmegosztás a családi feladatok ellátásában mélyen gyökerező problémát jelent. Valamennyi Uniós ország időmérleg-felmérései igazolják, hogy az európai nők még a kilencvenes évek végén is átlagosan napi 2-3 órával több háztartási

munkát végeztek, mint a férfiak. A férfiaknak, bár munkaerő-piaci aktivitásuk nagyobb, több a szabadidejük.
A 15-64 éves népességbe tartozók több mint negyede (26,6%-a) gondoskodik 15 évesnél fiatalabb gyermekről, míg ez az arány az azonos korú nők esetében 28,8%. Az ez irányú kutatás szerint a gondozási teendők érdemben csak a nők munkaerő-piaci jelenlétet befolyásolják, a gyermeket nevelő férfiaknak mindössze 2%-a jelezte, hogy a gyermeknevelés hatással volt munkaerő-piaci státusára, szemben a nőket jellemző közel 32%-os aránnyal. A nők 16,9%-át egyértelműen a gyermekek felügyeletével kapcsolatos nehézségek korlátozzák a munkavállalásban (15,8%-uk emiatt egyáltalán nem, a fennmaradó 1,1% pedig csak részmunkaidőben dolgozott).
További 14,9% szintén a gyermeknevelés miatt, de saját döntése alapján nem, vagy csak erősen korlátozottan volt jelen a munkaerőpiacon.
A munkavállalást e mellett hátráltathatja a bölcsődei és óvodai férőhelyek elégtelen száma is. A gyesről, gyedről a munkába való visszatérés jelentős akadálya ugyanis, ha nem áll rendelkezésre megfelelő számú bölcsődei férőhely.
A gyermekekkel kapcsolatos ellátások hiányossága a konzervatív családi feladatmegosztással együttesen azt okozza, hogy a női alkalmazottaknak nehézséget fog okozni a munka és magánélet összeegyeztetése, így pl. a munkahelyi képzéseken való részvétel vagy túlórák vállalása. Az ezzel kapcsolatos kutatások alátámasztják azt a feltételezést, miszerint a nők munkahelyi esélyegyenlőségének biztosításához szükség van a munkáltatók szemléletformálására, a családok szemléletformálására a családi szerepek praktikus átrendeződésének támogatásához, illetve az elhelyezkedést támogató gyermekellátó és egyéb rendszerek fejlesztésére is. A nők munkavállalásának támogatását érvként némely, a szegénységgel kapcsolatos vizsgálat eredménye is alátámasztja. Több szociológiai kutatás rámutatott, hogy a szegénység által fokozottan veszélyeztetettek az egyszülős háztartások, amelyek döntő többségében az anya neveli egyedül a gyermekeket. Az egyszülős családok egyre növekvő arányára csak most kezd ráirányulni a figyelem: 2009-ben országos szinten a megkötött házasságok 45% bomlott fel a 7. év előtt, mely arány még drámaibb, 60-70%-os az élettársi kapcsolatoknál.

Év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 770	1 890	49	59
2013	1 756	1 888	53	65
2014	1 760	1 866	53	67
2015	1 747	1 886	59	68
2016	1 739	1 891	46	53
2017	0	0	45	46

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

c) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Foglalkoztatási és képzési programok a közeli Budapesten elérhetőek. Sokan veszik igénybe az OKJ-s képzéseket is.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők magasabban kvalifikáltabbak, mint a férfiak, a 8 általános iskolája a munkaképes korúaknál mindenkinek meg van.
A román betelepülők rontják ezt a statisztikát. Az anyukák alig vagy egyáltalán nem tanultak. Mások a követelmények az iskolarendszerben, mint Romániában. Rengeteg a csellengő gyerek, akit nem tudnak bevonni az iskolába. Az alacsony iskolai végzettségű nők általában a háztartást viszi, gyermeket nevelnek, vagy fizikai munkát végeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem érkezett erről jelzés a hivatal felé.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Az elmúlt időszakban a település vezetése pályázott bölcsőde építésére, azonban sajnos sikertelenül. Jelenleg is beadott pályázattal rendelkezik, a döntésre várunk.
A családi napközi (minibölcsi) megtelt, nincs már férőhely. A szomszédos településeken működő bölcsődék kihasználtsága 100 %-os, illetve törvényi előírások is nehezítik a bejutást. Szükséges lenne további férőhelyek biztosítása. A településünkön élők az ingázás miatt a gyermekeiket főleg a fővárosban, munkahelyükhöz közel íratják be a megfelelő intézményekbe. Nagyközségünk célja, hogy a családokat érintő intézményrendszert pályázati források bevonásával fejlessze.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	208	104
2013	2	207	104
2014	2	219	110
2015	2	222	111
2016	2	238	119
2017	2	241	121

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A községben egy általános iskola működik, külön iskolavédőnői szolgálat nincs. Két védőnői státusz van, az állás betöltetlensége miatt, jelen pillanatban, egy védőnő látja el egyedül az összes feladatot.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás, de a főváros közelsége és a „Kertváros" Szociális és Családvédelmi Központtámogatást ad az arra rászorulóknak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestület 9 tagja közül 7 férfi és 2 nő. A település jegyzője is hölgy. Az iskolát férfi, a többi települési intézményt nő vezeti. 3 orvos nő, 1 férfi.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.
Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más"- tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen sok gyermek születik, a 0-3 éves korosztály elhelyezése nem megoldott. Az elmúlt időszakban a település vezetése pályázott bölcsőde építésére, azonban sajnos sikertelenül.	• Bölcsőde építése, pályázati lehetőségek keresése.
Otthon maradó szülők elmagányosodása	• Közösségi terek fejlesztése, szolgáltatások bővítése
A gyermekvállalás után nehézkesebb a munkába állás	• A sikeres munkaerő-piaci részvétel támogatása programok szervezésével, civilszervezetek felkeresésével, információáramoltatás biztosítása a témában az érintettek felé.
Csak egy védőnő van a két státuszra és az iskolai védőnői feladatok ellátására	• Mindkét álláshely betöltése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarországon a 60 évesnél idősebb népesség aránya az utóbbi harminc évben folyamatosan növekedett. Népességarányuk a népszámlálások időpontjában, 1980-ban 17,2%, 1990-ben 18,9%, 2001-ben 20,3%,2011-ben 23,6% volt. A 60 év feletti életkori csoportban másfélszer annyi nő található, mint férfi, amely a férfiak átlagosan korábbi mortalitásával magyarázható.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 585	2 680	5 265	49,10%	50,90%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			172		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	408	421	829	7,75%	8,00%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	75	79	154	1,42%	1,50%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 653	1 489	3 142	31,40%	28,28%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	163	178	341	3,10%	3,38%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	286	513	799	5,43%	9,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Alsónémediben a 60+-os korosztály létszáma 1134 fő, az 1/7-e a teljes lakosságnak.
Kedvezőtlen demográfiai jelenség egész Európában a lakosság csökkenése, illetve ehhez kapcsolódóan a meghosszabbodó életkor következtében az idősebb lakosság magas és a jövőben tovább növekedő aránya. Ez magával vonja a szociális gondoskodás, szolidaritás megerősítésének szükségességét, az ehhez kapcsolódó intézménystruktúra kiépítését (szociális gondozás, idősek nappali aktív tevékenységének szervezése stb.)
Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a dementia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott dementia.
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:
– növekszik az átlagéletkor,
– magasabb a középkorúak halandósága,
– nők hosszabb élettartama.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	5
2013	5
2014	11
2015	8
2016	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	459	757	1 216
2013	454	750	1 204
2014	443	725	1 168
2015	429	697	1 126
2016	423	697	1 120

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55 év feletti korosztály munkavállalási lehetőségei korlátozottak, főként az elavult, alacsony presztízsű állásokban tudnak elhelyezkedni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)	
	Fő	Fő	%
2012	108	21	19%
2013	118	30	25%
2014	119	29	24%
2015	126	35	28%
2016	99	35	35%
2017	90	30	34%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Jónéhányan dolgoznak nyugdíj mellett. A Nyugdíjas Klub tagjai már nem munkaképesek, de „be vannak fogva" a családi feladatokba, sokaknak van kertje, azt is gondozni kell.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Sokan részt vettek a Kattints rá nagyi programokon. A klub vezetője mindent számítógépen szervez, készít. Az ingyenes helyiség mellett önkormányzat éves szinten anyagilag is támogatja őket a programok megvalósításában.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem jelentkezett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Szakrendelésre-Dabasra kell utazni. Van busz járat – messze áll meg a szakrendelőtől és csak három busz van oda-vissza, ami érinti Alsónémedi, és Dabas központját is. Ha sokat kell várakozni a vizsgálatokra, sokszor csak a délutáni buszokkal tudnak hazajönni, egy-egy vizsgálat/kezelés egy teljes napot vesz igénybe.
Épül az új háziorvosi rendelő, ahol azt tervezik sokfajta szolgáltatás lesz majd elérhető időszakos megoldással pl. hetente/kéthetente nőgyógyászat, bőrgyógyászat, szemészet stb.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a Művelődési ház biztosít helyet a Nyugdíjas Klubnak, önállóan szervezik a programjaikat. Aktívan vesznek részt a helyi rendezvények, intézményi programok megvalósításában. Rendszeresen tekintenek meg színházi előadásokat Budapesten. Helyben is szerveznek a település lakói számára a Művelődési Házban színházi előadásokat, pl. december hónapban a Mágnás Miska lesz a színpadon. A Nyugdíjas Klub közel 30 fővel működik, aktívak, más települések rendezvényeken is részt vesznek, szerepelnek, pl. néptánc, kán-kán. Önmaguk készítik a jelmezeiket is. A Tánccsoportról videófilm is készült.
Az önkormányzat minden évben támogatja a nyugdíjas klubot anyagilag, évente többször rendelkezésükre bocsájtja az önkormányzati kisbuszt is.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	11 366	0	1
2013	1	12 121	0	1
2014	1	12 953	0	1
2015	1	13 580	0	1
2016	1	14 499	0	1

Forrás: TEIR

b) idősek informatikai jártassága

Az idősek közül többen vettek részt a „Kattints rá nagyi" programon. Ebből szeretnének egy ismétlő programot, megerősítésnek és az új bekapcsolódóknak is.
„Kattints rá nagyi" – A tanfolyam célja az internetezés és az elektronikus levelezés alapjainak gyakorlatorientált bemutatása és átadása. A szenior tanulók előzetes ismeretek nélkül is bátran jelentkezhetnek a tanfolyamra. A korosztályi csoportok megfelelően lassú tempóban, gyakori ismétléssel, az egyes lépések jegyzetelésével dolgozzák fel és gyakorolják be az új ismereteket. Minden tanuló saját internetes számítógépen tanul, általában tízfős csoportban, egy oktatóval.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Idősellátás

Házi Segítségnyújtás

A Kertváros Szociális Központ Házi Segítségnyújtó Szolgálatának tevékenységét a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. III. évi törvény 63. §-ában előírtak szerint végezi.
Jelzőrendszeres Házi Segítségnyújtó Szolgálat
A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségügyi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, – az önálló életvitel fenntartására, segélyhívó készülék

megfelelő használatára képes – időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére a felmerülő krízishelyzetek gyors elhárítása céljából nyújtott ellátási forma.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a személyes gondoskodást nyújtó ellátást magába foglaló szociális alapszolgáltatás, melyet az állam, vagy a területileg illetékes önkormányzatok, jelen esetben a „Kertváros" Önkormányzati Társulás biztosít a térségi/járási szociális intézmény (Kertváros Szociális Központ) által.

Szociális étkeztetés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 62. § (1) bekezdése alapján az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jogosultsági feltételek részletes szabályait az Alsónémedi Önkormányzat rendeletben határozza meg.

Szociális felnőttétkeztetés:

2016.	átlag	14 fő	515,- Ft/hó
		10 fő	385,- Ft/hó
		5 fő	195,- Ft/hó
2017.	átlag	11 fő	515,- Ft/hó
		9 fő	385,- Ft/hó
		5 fő	195,- Ft/hó

Pozitív diszkrimináció:

A 70 éven felüliek rendeleti szabályozás alapján karácsonyi csomagot kapnak az Önkormányzattól.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek érdekében:
Szeretnénk elérni, hogy az idős emberek minél tovább maradhassanak a saját megszokott környezetükben, élhessenek teljes életet. Törekvésünk, hogy a személyes gondozás során a rászorulók családi kapcsolatait, egészségi állapotát figyelembe véve lássuk el magas szakmai színvonalon munkánkat.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek és a középkorúak szeretnének informatikai képzésen részt venni	• Újabb „Kattints rá nagyi" jellegű program szervezése
Igény lenne Nappali ellátásra, Nyugdíjas Házra, Napközire ahol napközben is találkozhatnak, igénybe vehetnek szolgáltatásokat	• Igényfelmérés, Pályázati lehetőség keresése az idősek részére nyújtott bármelyik ellátási formára • Nappali Ellátás biztosítása Társulási keretek között
Az idősek szeretnék más települések idős közösségeivel gyakrabban tartani a kapcsolatot, közös programokat szervezni, hiányzik a pénzügyi finanszírozás	• Pályázatok keresése • Térségi együttműködési lehetőségek feltárása • anyagi források felkutatása
Nehéz eljutni a szakrendelésig	• Buszjáratok racionalizálása • Minél több szolgáltatásfajta megjelenítése az új háziorvosi rendelőben

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fogyatékossági csoportok – úgy, mint: látás fogyatékos (vak, aliglátó, gyengénlátó), hallási fogyatékos (siket, nagyothalló), értelmi fogyatékos (enyhe, középsúlyos, súlyos értelmi fogyatékos) autista, autisztikus halmozottan fogyatékos – szerint differenciált demográfiai adatgyűjtések, egyedül a mozgásszervi fogyatékosokról készültek, nyilván a korábbi infrastrukturális pályázatok miatt. A közintézményekbe való bejutás mindenhol akadálymentesítettek, azonban infokommunikációs akadálymentesítés sehol sincs. Az egyetemes tervezés nem jelenik meg. A különböző koncepciók eredményüket tekintve azonban azonosak, vagyis az egyetemes tervezési stratégia gyakorlásával olyan környezet és termékek jönnek létre, amelyeket különleges tervezési megoldások és adaptáció nélkül a lehető legtöbb ember a legteljesebben és legönállóbban használhat. Az **egyetemes tervezési** eszméje olyan holisztikus gondolkodást követel meg, amely még a tervezési folyamat elején a különféle képességekkel bíró felhasználó igényeinek és szükségleteinek, valamint az emberi élet előrehaladtával bekövetkező változások szempontjainak a lehető legnagyobb mértékű figyelembevételén alapul. Ezt a holisztikus gondolkodást jeleníti meg az új tervezési koncepció terminológiájában használt, – a tervezett környezetet, terméket vagy szolgáltatást felhasználók életkorára, testméretére, képességeire vonatkozó – univerzalitás, azaz egyetemesség jelző. Az egyetemes tervezés nem korlátozódik csak a fogyatékossággal élő emberek szükségleteinek kielégítésére, s bár alapja az akadálymentesség, de azon túlmutat. Az előzőpéldában szereplő, esztétikai és költséghatékonyság szempontjából is megkérdőjelezhető, az épületekben utólag elhelyezett korlátlift helyett előre tervezett felvonó a kerekesszéket használó

emberek szükségletei mellett több felhasználói csoport (pl. idősek, babakocsival közlekedők) függőleges, szintek közötti közlekedését is megoldja.
A szolgáltatások elérését az ügyintézők biztosítják, de nem részesültek az ehhez szükséges külön képzésekben pl. könnyített kommunikáció.

A 2011. évi népszámlálás tartós betegségre, illetve fogyatékosságra vonatkozó kérdéseire nem volt kötelező a válaszadás, a kérdésre a megkérdezett lakosok többsége nem válaszolt. Értékelhető elérhető adat többnyire helyi adatgyűjtésből származik, illetve az ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű személyekről van.
Megváltozott munkaképességű személyek ellátására jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása-mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.
A komplex minősítés keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően: rehabilitációs ellátás, vagy rokkantsági ellátás kerülhet megállapításra. A megváltozott munkaképességű személyek ellátására, az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy jogosult, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki -a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át, 10 éven belül legalább 2555napon át, vagy 15 éven belül 3650 napon át biztosított volt, keresőtevékenységet nem végez, és rendszeres pénzellátásban nem részesül.

Rokkantsági ellátásra az a megváltozott munkaképességű személy,

a) akinek rehabilitációja nem javasolt, ezen belül - egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt,- egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, - kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, vagy- egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes;

b) az a megváltozott munkaképességű személy, - akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy - aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 10. § (2)bekezdés b) pontja, valamint 13. § (2) bekezdés d) pontja szerint rehabilitációs ellátásban vagy rokkantsági ellátásban részesülő személyek keresőtevékenységet folytathatnak ellátásuk megtartása mellett, munkaidőkorlát nélkül, amennyiben jövedelmük 3 egymást követő hónapon keresztül nem haladja meg a minimálbér 150 százalékát.2018-ban a minimálbér összege
Bruttó 138.000 Ft/hó, így a minimálbér 150 százaléka bruttó 207.000 Ft/hó. A foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésével a megváltozott munkaképességű személynek bejelentési kötelezettsége keletkezik a rehabilitációs hatóság felé. 2018. évben ismételten kedvezményt vehetnek igénybe azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik munkaviszonnyal és egészségi állapotuk megállapításáról vagy minősítéséről szóló hivatalos dokumentummal rendelkeznek, amely megfelel a jogszabályokban előírtaknak. Az Szja tv. szerint az összevont

adóalap adóját csökkenti a súlyosan fogyatékos magánszemélynél az erről szóló igazolás, határozat alapján a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg, ami 2018-banbruttó 6900 forintot jelent havonta.
A megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedését, foglalkoztatásba kerülését segíti elő a Rehabilitációs kártya, amely által a munkáltató azon személyek után vehet igénybe adókedvezményt, akik rendelkeznek Rehabilitációs kártyával. A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Pftv.) 16/A. § és a 16/B.§szabályozza a Rehabilitációs kártya igénybevételét. Az önkormányzat és intézményei karbantartás, parkrendezés munkakörben foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyt.
Azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik rendelkeznek Rehabilitációs kártyával, nagyobb eséllyel helyezkedhetnek el a munkaerő-piacon, mivel a foglalkoztatók az alkalmazásnál előnyben részesíthetik a Rehabilitációs kártya tulajdonosait. A munkaadó a Rehabilitációs kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásával adókedvezményt vehet igénybe, amely nagymértékben elősegíti a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedését. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása a Rehabilitációs kártya mellett a rehabilitációs hozzájárulás, mint fizetési kötelezettség mentén valósul meg. A rehabilitációs hozzájárulás annak érdekében került szabályozásra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek minél nagyobb eséllyel és gyorsabban kerüljenek vissza a nyílt munkaerő-piacra, valamint a hosszú távú foglalkoztatás biztosítva legyen számukra. A rehabilitációs hozzájárulás rendelkezéseit az Mmtv.23-24. § szabályozza. Az Mmtv. szerint a munkaadó a megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának elősegítése érdekében rehabilitációs hozzájárulás fizetésére köteles, ha az általa foglalkoztatottak létszáma a 25 főt meghaladja, és az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát (a továbbiakban: kötelező foglalkoztatási szint). A munkáltatók el szeretnék kerülni a rehabilitációs hozzájárulás fizetésének kötelezettségét, ezért céljuk a– kötelező foglalkoztatási szint elérése érdekében –megfelelő létszámú megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása.
A fogyatékossággal élő megváltozott munkaképességű személyek számáról nem rendelkezik az önkormányzat sem célcsoporti, sem nemek szerinti, sem pedig kor szerinti adatokkal. Személyiségi okok miatt ezeknek az adatoknak a beszerzése nehéz, addig, amíg nem jelentkeznek önállóan, vagy jelzés nem érkezik, addig nem szereznek tudomást a problémákról a szolgáltatások. Az Európai Unióban e populáció munkavállalásának aránya jóval meghaladja a hazai értékeket, mely azt mutatja, hogy megfelelő, esélyegyenlőséget biztosító politikával javítható a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek képzettségi és foglalkoztatási mutatója. Ennek alapja lehet a helyi szinten megfogalmazott esélyegyenlőségi programban meghatározott intézkedési terv.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Alsónémedi településen nem megoldott a fogyatékkal élők foglalkoztatására, azonban Bugyi Nagyközség területén az Értetek Veletek Alapítvány 2006-ban jött létre azzal a céllal, hogy munkát és szabadidős programokat biztosítson a Bugyi községben és környékén élő fogyatékos fiataloknak. Jelenleg 13 fogyatékos fiatal felnőtt foglalkoztatását és szabadidős programjait szervezi a közhasznú Alapítvány. Az Alapítvány a megalakulása óta figyel arra, hogy a fiatalok

képességeiknek megfelelő, egyszerűbb betanított munkákat végezzenek. Több nagyobb cég számára dolgoztak már. A tagok számára belföldi vagy akár külföldi kirándulásokat, koncert és színházlátogatásokat szerveznek a fiataloknak.

e) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hivatal nem kapott a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről jelzést.

f) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincsenek önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	79	96
2013	71	94
2014	68	95
2015	63	87
2016	67	83
2017	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogyatékkal élők egy részének az egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, járadék vagy segély. A megemelkedett gyógyászati költségek, az életminőség fenntartása magasabb költségekkel jár. Sokszor szorulnak a társadalom perifériájára.
Lehetőségük van települési támogatás igénybevételére.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Részben akadálymentesítettek. Mozgáskorlátozottak számára minden elérhető.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Fizikai akadálymentesítés megvalósult, infokommunikációs akadálymentesítés nincs.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége
A munkahelyek akadálymentességéről nem rendelkezik adatokkal a település.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok részben akadálymentesítettek

A közösségi közlekedés, járdák akadálymentesítése megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Helyben nem állnak rendelkezésre szolgáltatások. Gyálon a közelmúltban létrejött egy autista, autisztikus tünetekkel rendelkező gyerekeket ellátó óvodai csoport.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Jelenleg nincsenek ilyen juttatások, szolgáltatások.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Nem rendelkezik az önkormányzata a területén élő fogyatékos személyek számáról és a fogyatékosság típusáról	• Adatgyűjtés, szélesebb körű szolgáltatások szervezése
A közszolgáltatások területén nem történt meg az infokommunikációs akadálymentesítés	• Jól olvasható megfelelő tipográfiával, információs táblák elhelyezése, irányjelző táblák elhelyezése, funkciójelző táblák elhelyezése, megvilágítás, piktogramok használata, megfelelő színkontrasztok használata, indukciós hurok használata stb... - felújításnál és új építésű ingatlanoknál
Alacsony a fogyatékos személyek, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási aránya	• Munkáltatók érzékenyítése, figyelemfelhívás a foglalkoztatás előnyeire
Mozgássérültek, idősek, kisgyermekes anyák közlekedése nehéz a keskeny, magas padkájú járdákon	• Az egyetemes tervezést figyelembe véve, minden célcsoport igényét kielégítő gyalogjárdák építése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Helyi együttműködő alapítványok:

- Alsónémedi Községért Közalapítvány
- Széchenyi István Általános Iskoláért Közalapítvány
- Alsónémedi Napköziotthonos Óvodáért Közalapítvány
- Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítvány
- Szent Kereszt Felmagasztalása Plébániáért Alapítvány

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.
A katolikus Egyház küldetése szerint hirdeti az evangéliumot, részt vesz a társadalmi életben az emberi alapjogok, az erkölcs, az ifjúság és család védelmében, a közjó szolgálatában. A Katolikus és a Református Egyházközség tevékenységéhez tartozik a hívek lelki gondozása, a karitatív szolgálat, istentiszteleti cselekmények végzése, hitoktatás, az élet különböző szakaszaiban.
A civil szektor főként a település sport, kulturális, szabadidős életének szervezésében vesz részt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A „Kertváros" Önkormányzati Társulás tagtelepüléseivel való együttműködés.
A Társulás székhelye Gyál. A gazdasági a-pénzügyi, számviteli feladatokat a Gyáli Polgármesteri Hivatal látja el. A Társulás alapvető célja az érintett települések közösen való fellépése - bizonyos ügyekben
Budapesttel együtt – agglomerációs települések érdekében. A legfontosabb feladat a közös érdekérvényesítés, érdekvédelem, a közös gondolkodás és a tapasztalatcsere többek között a közösségi közlekedés, a közbiztonság, a turisztika és a katasztrófavédelem területén, illetve a kulturális és sport kapcsolatos elmélyítése.

g) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Jelenleg nem működik nemzetiségi önkormányzat a településen. Örmény és bolgár nemzetiségi önkormányzat volt korábban.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időskorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató

szolgáltatások körét. Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük.
Az Önkormányzat minden évben kiírja pályázatát a civil szervezetek támogatására, melyre az éves költségvetésben keretet biztosít.

- *Alsónémedi Községért Közalapítvány*

  - Az Alsónémedi Községért Közalapítvány idén is megrendezte a "Becsöngettek, fussunk!" futóversenyt a Széchenyi István Általános Iskola udvarán található futópályán. Az iskolás gyerekek rövid és hosszútávra nevezhettek, két évfolyamos kategóriákra bontva. A futóverseny eredményhirdetésén a leggyorsabb diákok oklevelet, fagyikupont és tornazsákot nyerhettek.
  - Családi Csaholás 2018 - I. Alsónémedi Kutyatalálkozó
  - Pörkölt Fesztiválon való részvétel - Cibere Hagyományőrző Főzőfutam – alsós és felsős korosztály részére 3-6 fős csoportokban 1 fő felnőtt részvételével
  - Nyárköszöntő fesztivál – agyagozás, fafaragás, sárkánykészítés, mezei futóverseny, koncert
  - 6. Alsónémedi Családi Sportnap
  - Farsangi retro diszkó
  - Némedi Kincsei - Tehetségkutató Gála
  - Közúti elsősegély tanfolyam a Vöröskereszttel közösen
  - Gördülj Némedi! - görkori nap
  - Alsónémedi - Ócsa kerékpártúra
  - Jégpálya működtetése
  - Fotópályázatok, koncertek, versenyek, közösségi programok szervezése.
  - Együttműködések generálása a településen működő egyéb alapítványokkal (iskolai, óvodai)

- *Széchenyi István Általános Iskoláért Közalapítvány*

Az Alapítvány elsősorban a tárgyi eszközök fejlesztésében, beszerzésében segíti a tanulók és a tanárok munkáját, próbálja a korszerű oktatás feltételeit megteremteni. Támogatják a tanulók sportolási lehetőségeit és szabadidős tevékenységét. Úszásoktatást, buborék-focit szerveznek stb., részt vesznek a települési sportrendezvényeken. Nyári táborokat szervez, egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, nevelés, oktatás, kulturális örökség megóvása, környezetvédelem és sport közhasznú tevékenységet végez.

- *Alsónémedi Napköziotthonos Óvodáért Közalapítvány*

A Közalapítvány célja a nagyközség óvodájának tárgyi feltételeit segítse, támogassa az udvar rendezését, játékok és sporteszközök vásárlását. A nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, gyermek- és ifjúságvédelem valamint sport közhasznú tevékenységet végez.

- *Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítvány* - minden évben tábort szervez az iskola a működtetett táborba
- *Szent Kereszt Felmagasztalása Plébániáért Alapítvány*
- *Ifjú Művészekért Alapítvány*- Fantázia Művészeti Iskola támogatása
- *Alsónémedi Sport Egyesület* – Sport széleskörű biztosítása
- *Alsónémedi Polgárőr Egyesület* – járőrözés éjszaka, rendvédelmi napok rendezése
- *NYWYG Íjász és Hagyományőrző Egyesület*
- *Alsónémedi Vizisport Egyesület* – vízilabda népszerűsítése, táboroztatás, saját uszoda létesítése a településen

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A közösségi rendezvényekhez sok helyi vállalkozó ad támogatást pl. tombola tárgyak, színpadépítés stb. Anyagi támogatásra is sor került, pl. játszótér építéshez, óvodai eszközbeszerzéshez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében és társadalmi vitájában részt vettek online és személyes kapcsolattartás keretében az Alsónémediben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési és közművelődési szakemberek.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az önkormányzat akadálymentes hivatalos honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, így biztosítva lesz a megvalósulás folyamatos ellenőrzése.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szűrővizsgálatokat nagyon kis százalékban veszik igénybe a településen élők.	• Megelőzés fontosságának tudatosítása a lakosságban.
	A kedvezőtlen országos gazdasági folyamatok eredményeként a településfejlődés-, településfejlesztés kulcsa a település sikeres, a lakosság elégedettségét szolgáló hosszú-távú fejlesztési irányok keresésében keresendő, szükségesek a fejlesztések a népesség megatartás, a település vonzerejének folyamatos fenntartása érdekében. (foglalkoztatás, szolgáltatásokhoz való hozzáférés, ellátások, infrastruktúra fejlesztése stb.)	• Településünkön minden rászoruló lakos számára, a lehetőségekhez mérten, biztosítani a számára legmegfelelőbb ellátást • Közfoglalkoztatás, egyéb foglalkoztatási programok indítása
	A kedvezőtlen országos gazdasági folyamatok eredményeként a településfejlődés-, településfejlesztés kulcsa a település sikeres, a lakosság elégedettségét szolgáló hosszú-távú fejlesztési irányok keresésében keresendő, szükségesek a fejlesztések a népesség megatartás, a település vonzerejének folyamatos fenntartása érdekében. Szükséges a szabadidő létesítmények, rekreációs célú sportpályák közösségi terek minőségének szinten tartása, fejlesztése.	• A szabadidős létesítmények, rekreációs célú sportpályák, közösségi terek nemcsak a lakosság egészséges életmódjának biztosításához fontosak, de hozzájárulnak a turisztikai vonzerő növeléséhez is (sportturizmus, aktív turizmus). A lakosság sportolási és rekreációs igényének, valamint a sportturizmus gazdasági hátterének biztosítása érdekében hangsúlyt kell fektetni a különféle sport-és kulturális programok professzionális szervezésére, az ehhez szükséges intézményi háttér megteremtésére, fejlesztésére. • A környezet biztosította, egészséges életmódra nevelő programok szervezése • A már meglévő lehetőségek bővítése a hagyományok ápolása.

		• Uszodaépítés, sportpálya világítása
	A helyi gazdák szívesebben választják az olcsó, kiszolgáltatott munkaerőt, mint az érdekérvényesítésre képes helyi lakosokat. A betelepülő roma családok normái és értékrendje között nagy különbségek vannak. Mindez ellenséges viszonyokat teremt a település lakói között.	• Mediáció, közösségfejlesztő programok • Művelődési Ház szolgáltatásainak bővítése az igényekhez mérten.
	Nehezen érhetőek el megfelelően az egészségügyi szakellátások	• Buszjáratok racionalizálása
	A román idénymunkások nemcsak a fizetési képtelenség miatt nem tudják elérni az egészségügyi szolgáltatásokat, hanem azért is, mert a településtől messze és több helyen szerezhetik be a megfelelő papírokat	• Kormányablakos busz szervezése
Gyermekek	Sok a gyengénlátó, beszéd-, mozgásproblémákkal rendelkező gyermek, nem megfelelően érhetőek el a korai fejlesztés szolgáltatásai	• Mozgó szakszolgálat szervezése, gyerek szemész, ortopédus stb. Havi 1* 3 óra • A koragyermekkori fejlesztések támogatásaként a szülőket meg lehetne tanítani az egyes mozgásformákra - Konduktor, Dévény tornász, fejlesztő pedagógus, otthoni logopédiai gyakorlatokat átadó szakemberek bevonása • Uszodaépítés, sportpálya világítása
	A településen élő óvodáskorú autista gyermekek ellátása nem megoldott	• Gyáli Tátika óvodával kapcsolatfelvétel, Önkormányzattal szerződéskötés az autista gyermekek ellátására.
	A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat részére, kellene, egy interjú helyiség ahol külön tudnának vonulni a mediátorral, stb. Legalább 3 helyiség, ügyeleti helyiség, pszichológus, mediátor, + esetmenedzser, család és gyermekjóléti központ munkatársa a hatósági ügyekben, esetkonferencia helyiség. Adományok tárolására raktár.	• Pályázati lehetőségek keresése a hiányzó irodák kialakításához
	Egyre nő a speciális igényű gyermekek száma az intézményekben, nincsenek megfelelő eszközök a pedagógusok kezében	• Érzékenyítés, szakmai továbbképzés • Szakmaközi megbeszélések sűrítése

	Összhangban a településfejlesztési koncepcióval, noha az öregedési index az országos szintnél jobb helyzetet mutat és a település korszerkezete is előnyös, fontos hangsúlyt fektetni a megnövekedett kulturális, szórakozási, sportolási igények kielégítésére, megfelelő, igényes szolgáltatások kialakítása szükséges, amely az itt élő helyi lakosság megtartását is elősegíti.	• Intézmények igény szerinti nyitva tartása • A szünidei ügyeletek összehangolása, ne maradjon senki ellátatlanul • A településen lévő három intézmény (művelődési ház, óvoda, iskola) szolgáltatásainak/programjainak összehangolása, minőségi szolgáltatások kialakítása
	A településen élő 14-20 éves korosztály részére kevés a megfelelő, igényre szabott program, szórakozási lehetőség	• Az ifjúsági referens összefogásában igényfelmérés, programok szervezése, pályázatok keresése
	Két turnusban is elég nehézkes leülniük az iskolában étkező gyerekeket.	• Szükséges az ebédlőbővítés, Pályázati lehetőségek keresése
	A két óvodai telephely egyikében szükség lenne egy torna és fejlesztő szobára	• Pályázati lehetőségek keresése
	Szükség lenne egy 3 m-es látásvizsgáló táblára, mert az 5 métereshez nincs elegendő távolság a védőnői rendelőben.	• Szükséges eszközök beszerzése
Nők	A településen sok gyermek születik, a 0-3 éves korosztály elhelyezése nem megoldott. Az elmúlt időszakban a település vezetése pályázott bölcsőde építésére, azonban sajnos sikertelenül.	• Bölcsőde építése, pályázati lehetőségek keresése.
	Otthon maradó szülők elmagányosodása	• Közösségi terek fejlesztése, szolgáltatások bővítése
	A gyermekvállalás után nehézkesebb a munkába állás	• A sikeres munkaerő-piaci részvétel támogatása programok szervezésével, civilszervezetek felkeresésével, információáramoltatás biztosítása a témában az érintettek felé.
	Csak egy védőnő van a két státuszra és az iskolai védőnői feladatok ellátására	• Mindkét álláshely betöltése
Idősek	Az idősek és a középkorúak szeretnének informatikai képzésen részt venni	• Újabb „Kattints rá nagyi" jellegű program szervezése
	Igény lenne Nappali ellátásra, Nyugdíjas Házra, Napközire ahol napközben is találkozhatnak, igénybe vehetnek szolgáltatásokat	• Igényfelmérés, Pályázati lehetőség keresése az idősek részére nyújtott bármelyi ellátási formára • Nappali Ellátás biztosítása Társulási keretek között
	Az idősek szeretnék más települések idős közösségeivel gyakrabban tartani a	• Pályázatok keresése • Térségi együttműködési lehetőségek

	kapcsolatot, közös programokat szervezni, hiányzik a pénzügyi finanszírozás	feltárása • anyagi források felkutatása
	Nehéz eljutni a szakrendelésig	• Buszjáratok racionalizálása • Minél több szolgáltatásfajta megjelenítése az új háziorvosi rendelőben
Fogyatékkal élők	Nem rendelkezik az önkormányzata a területén élő fogyatékos személyek számáról és a fogyatékosság típusáról	• Adatgyűjtés, szélesebb körű szolgáltatások szervezése
	A közszolgáltatások területén nem történt meg az infokommunikációs akadálymentesítés	• Jól olvasható megfelelő tipográfiával, információs táblák elhelyezése, irányjelző táblák elhelyezése, funkció jelző táblák elhelyezése, megvilágítás, piktogramok használata, megfelelő színkontrasztok használata, indukciós hurok használata stb...felújításnál és új építésű ingatlanoknál
	Alacsony a fogyatékos személyek, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási aránya	• Munkáltatók érzékenyítése, figyelemfelhívás a foglalkoztatás előnyeire
	Mozgássérültek, idősek, kisgyermekes anyák közlekedése nehéz a keskeny, magas padkájú járdákon	• Az egyetemes tervezést figyelembe véve, minden célcsoport igényét kielégítő gyalogjárdák építése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Minden intézkedés esetében	Családvédelmi és Gyermekjóléti szolgálat
Gyermekek	Minden intézkedés esetében	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat
Idősek	Minden intézkedés esetében	Nyugdíjas Klub vezetője, A HEP fórum elnöke, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat
Nők	Minden intézkedés esetében	Művelődési Ház vezetője, HEP Fórum vezetője
Fogyatékkal élők	Minden intézkedés esetében	Egészségügyi Szolgáltatók, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** a helyi közösségbe beilleszkedve a közösségi normákat betartva képesek élni. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózzanak. Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.
Kiemelt területnek tartjuk a **gyerekek** oktatását, védelmét, azt, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.
Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulók mindennapjainak könnyítésére.
Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.
Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** életminőségének és munkaerő - piaci esélyeinek javításár, hogy a szolgáltatásokat igénybe tudják venni.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
0. Település szintű probléma										
1	Szűrővizsgálatok	Preventív és szűrővizsgálatok szervezése	Növekedjen a prevenciós szűrési lehetőségek száma és a részt vevők aránya is. Egészségesebb közösség.	Gazdasági Program,	A szűrővizsgálatokat nagyon kis százalékban veszik igénybe a településen élők. Fontos a megelőzés fontosságának tudatosítása a lakosságban, igényfelmérés, minél szélesebb körű szűrővizsgálatok szervezése, egészségügyi "kampányok" szervezése.	Egészségügyi Szolgáltatók, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat, Védőnői Szolgálat	2023.11.28.	Évről-évre növekszik a szűréseket igénybe vevők száma. A program végére minimum 10%-os növekedés.	Szűrésekhez helyszín biztosítása, figyelemfelhívó plakátok, hirdetések,segítség nyújtása a szűrésekre való eljutásba, humánerőforrás.	A kiszűrt betegek állapotának nyomon követése. Folyamatos kapcsolattartás az intézmények között, rendszeres, kiszámítható ellátások.
2	Hasznos szabadidő eltöltése, rekreáció	A településen élők részére olyan szabadidős elfoglaltságok, rekreációs programok biztosítása, mely elősegíti a településen élők komfortérzetét, a település lakosság megtartó erejét, és	Hasznos szabadidő eltöltését és rekreációt biztosító szolgáltatások számának növelése.	Településfejlesztési koncepció, Sportfejlesztési koncepciója, Kulturális koncepció	A lakosság sportolási és rekreációs igényének, valamint a sportturizmus gazdasági hátterének biztosítása érdekében hangsúlyt kell fektetni a további sport- és kulturális programok professzionális szervezésére, az ehhez szükséges intézményi	polgármester, jegyző, intézmények	2023.11.28.	A szabadidős létesítmények, rekreációs célú sportpályák, közösségi terek számának növekedése, a szolgáltatásokat igénybe vevők számának növekedése.	humán, technikai és pénzügyi erőforrások	A kialakított szolgáltatások eredményességi, hatékonysági mutatóinak figyelemmel kísérése, működtetésük finanszírozása. A pályázati lehetőségek figyelemmel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		turisztikai vonzerejét.			háttér megteremtésére, fejlesztésére. Szabadidős létesítmények számának növelése, sportpályák, közösségi terek kialakítása. Hiányzó felszerelések pótlása. Szolgáltatások igényfelmérése szolgáltatások megszervezése, az alacsony részvételi aktivitás növelése. • A környezet biztosította, egészséges életmódra nevelő programok szervezése • A már meglévő lehetőségek bővítése a hagyományok ápolása. • Uszodaépítés, sportpálya világítás megoldása					kísérése.
3	Buszjáratok racionalizálása	Az egészségügyi szakellátások tömegközlekedéssel nehezen érhetőek el a településről. Ritkán és olyan idősávban közlekednek, melyek megnehezítik az ellátások	Javuljon az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és kevesebb időt vegyen igénybe		A buszjáratok sűrítése azokban az idősávokban, amikor az ellátásokat igénybe vevők hazatérnének a településre.	polgármester, jegyző, Egészségügyi Szolgáltatók, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat	2021.11.28.	Sűrűbb buszjárat, menetrend	humán erőforrás	Buszmenetrend racionalizálása, az igényekhez való alakítása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		igénybevételét.								
4	Járdák szélesítése, akadálymentesítése	Mozgássérültek, idősek, kisgyermekes anyák közlekedése nehéz a keskeny, magas padkájú járdákon	A településen lévő összes gyalogjárda akadálymentesítése, vagy kialakítása	Településfejlesztési koncepció	A településen lévő összes gyalogjárda akadálymentesítése, vagy kialakítása. Helyzetfelmérés, források, pályázatok keresése. Sikeres forrásteremtés után megvalósítás.	polgármester, jegyző	2023.11.28.	Akadálymentesített gyalogjárdák hossza.	pénzügyi, humán, technikai	karbantartás
5	Mozgó kormányablak	A hivatalos ügyintézési lehetőség (személyi okmányok ügyintézése, gépjármű ügyintézés, szociális ügyek, ügyfélkapu, EU kártya, TAJ kártya) távol esik a településtől, tömegközlekedéssel nehezen elérhető	Hivatalos ügyintézés megkönnyebbítése, megfelelő információáramlás		Mozgó kormányablak szervezése	polgármester, jegyző	2019.12.31.	Hivatalos ügyet intézők száma.	humán	együttműködés a kormányhivatallal, menetrend meghirdetése
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szükség szerinti szolgáltatások biztosítása	Az alulképzett és beilleszkedési zavarokkal küzdő személyek támogatása	Növekedjen a képzettségi szint, homogénebb közösség kialakulása	Gazdasági Program, Településfejlesztési koncepció	Településünkön minden rászoruló lakos számára, a lehetőségekhez mérten, biztosítani a számára legmegfelelőbb ellátást. Igényfelmérés,	Családvédelmi és Gyermekjóléti szolgálat	2023.11.28.	Képzettségi szint növekedése, közfoglalkoztatásban, egyéb foglalkoztatási programokban résztvevők	Humán és pénzügyi erőforrások	Folyamatos monitoring, alkalmazkodás a piaci igényekhez, a közfoglalkoztatásból a piaci

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
					piacképes képzési lehetőségek felkutatása, szervezése. Közfoglalkoztatás, egyéb foglalkoztatási programok indítása			számának növekedése		szférába való átvezetés, élethosszig tartó tanulás.
2	Közösségépítés	A betelepült és őslakos lakosság értékrendje és szokásai eltérők, ez konfliktusokat okoz a település lakói között.	Növekedjen a közösség ereje, csökkenjen a belső konfliktusok száma.		A konfliktusos helyzetek feloldására közösségfejlesztő programok, mediációs programok szervezése. Művelődési Ház szolgáltatásainak bővítése az igényekhez mérten. Szemléletformáló programok szervezése.	Művelődési Ház, Családvédelmi és Gyermekjóléti szolgálat	2023.11.28.	Közösségi programok számának növekedése, mediációs alkalmak száma	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos közösségi munka, programszervez és
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Korai fejlesztés szolgáltatásai	Sok a gyengénlátó, beszéd-, mozgásproblémákkal rendelkező gyermek, nem megfelelően érhetőek el a korai fejlesztés szolgáltatásai.	Növekedjen azoknak a gyermekeknek a száma akik megfelelő szolgáltatáshoz jutnak.		Intézményi jelzések, tapasztalatok és igényfelmérés után: Mozgó szakszolgálat szervezése, gyerek szemész, ortopédus stb.. Havi 1* 3 óra A koragyermekkori fejlesztések támogatásaként a szülőket meg lehetne tanítani az egyes mozgásformákra - Konduktor, Dévény	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat	2021.11.28.	Mozgó szakszolgálat települési alkalmainak száma, bevont gyerekek száma, szakterületek száma	humán-szakemberek, technikai, pénzügyi	Gyermekek folyamatos szűrése, mérése, megfelelő szakemberek bevonása

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
					tornász, fejlesztő pedagógus, otthoni logopédiai gyakorlatokat átadó szakemberek bevonása Önsegítő csoportok létrehozása					
2	Együttműködés a Gyáli Tátika óvodával	A településen élő óvodáskorú autista gyermekek ellátása nem megoldott.	A településen élő óvodáskorú autista gyermekek ellátási lehetőségének elősegítése.		Együttműködés kialakítása a Gyáli Tátika óvodával, ahol működik autista gyermekek ellátása.	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat	2019.11.28.	Együttműködési megállapodások száma, ellátott gyermekek száma.	humán, pénzügyi	Együttműködés fenntartása, más lehetőségek keresése.
3	Interjúhelyiség, raktár	A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat részére, kellene, egy interjú helyiség, ahol külön tudnának vonulni a mediátorral, stb. Adományok tárolására raktár.	Interjú és adományraktár kialakítása		A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat részére, kellene, egy interjú helyiség, ahol külön tudnának vonulni a mediátorral, stb. Adományok tárolására raktár. Ehhez szükséges pályázatok keresése, pályázatírás	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat	2023.11.23.	Kialakított helyiségek száma.	humán, pénzügyi	Folyamatos pályázat figyelés, pályázatírás, nyertes pályázat esetén megvalósítás
4	Speciális igényű gyemekek	Egyre nő a speciális igényű gyermekek száma az intézményekben, nincsenek megfelelő eszközök a pedagógusok kezében	Növekedjen azoknak a gyerekeknek a száma, akik megfelelő, igényeiket kielégítő szolgáltatáshoz jutnak. Csökkenjenek az előítéletek, a		Érzékenyítés, szakmai továbbképzés, szakmaközi megbeszélések sűrítése	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat	2023.11.28.	Emelkedjen a speciális képzésen és továbbképzésen résztvevő szakemberek száma a szociális és oktatási területén	humán, Intézményi költségvetésen belül továbbképzésre biztosított forrás	A képzéseken megszerzett ismeretek összeadódnak, erősítik az intézményeket, a szakmaközi megbeszélések

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
			szakemberek megfelelő módszertani, fizikai eszköztárral rendelkezzenek.							lehetőséget teremtenek a holisztikus megközelítésre.
5	Fiatalok programlehetőségei	Gyerek és fiatalkorúaknak nincs intézményi szünetekben elegendő programlehetőség pl.: tábor megszervezve Életkornak megfelelő kulturális programok hiánya	Nyári időszakokra több helyi támogatott program, tábor szervezése a gyermekeknek. Alternatív felügyelet. Egész évre megfelelő, igényes, korosztálynak szóló kulturális programok szervezése.		• Intézmények igény szerinti nyitva tartása • A szünidei ügyeletek összehangolása, ne maradjon senki ellátatlanul • A településen lévő három intézmény (művelődési ház, óvoda, iskola) szolgáltatásainak/programjainak összehangolása, minőségi szolgáltatások kialakítása, az ifjúság igényihez alakítva.	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat, Művelődési Ház	2023.11.28.	Programok, résztvevők száma. Az ellátatlan napok számának csökkenése, minimalizálása.	humán, technikai	A programok beépítése az intézmények éves ütemezésébe, költségvetésébe. Igényfelmérésre alapuljon.
6	Kamaszprogramok, ifjúsági programok	A településen élő 14-20 éves korosztály részére kevés a megfelelő, igényre szabott program, szórakozási lehetőség	A középiskolás, fiatal felnőtt korosztály részére szervezett minőségi programok szervezése		Az ifjúsági referens koordinációjában igényfelmérés, programok szervezése, pályázatok keresése	Közoktatási intézményvezetők, Családvédelmi és Gyerekjóléti Szolgálat, Művelődési Ház, Ifjúsági referens	2023.11.28.	Programok, résztvevők száma	humán, technikai, pénzügyi	Épüljön be az intézmények programjaiba a szolgáltatás.
7	Ebédlő építés	A településen megnőtt az	Az igényeket kiszolgáló ebédlő		Szükséges az ebédlőbővítéshez	polgármester, jegyző, iskola	2023.11.28.	Elkészül az ebédlő.	humán, pénzügyi	Folyamatos pályázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		iskoláskorú gyermekek száma. Két turnusban is elég nehézkes leülniük az iskolában étkező gyerekeket.	építése.		pályázati lehetőségek keresése, pályázatírás, megvalósítás					figyelés
8	Torna és fejlesztőszoba építése	A két óvodai telephely egyikében szükség lenne egy torna és fejlesztő szobára	Torna és fejlesztőszoba létrehozása az óvodában.	Településfejlesztési koncepció	Torna és fejlesztőszoba létrehozása az óvodában. Pályázat figyelés, pályázatírás, kivitelezés	polgármester, jegyző, óvoda	2023.11.28.	Létrejön a torna és fejlesztőszoba	humán, pénzügyi	Folyamatos pályázatfigyelés, önerő
9	Védőnői szolgálat felszereléséneк hiánya	Szükség lenne egy 3 m-es látásvizsgáló táblára, mert az 5 métereshez nincs elegendő távolság a védőnői rendelőben.	Védőnői Szolgálat felszerelésének pótlása		Szükséges eszközök beszerzése	Védőnői Szolgálat	2019.04.15.	beszerzett tábla	pénzügyi	-
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Bölcsőde	A településen sok gyermek születik, a 0-3 éves korosztály elhelyezése nem megoldott. Kisgyermeket nevelő nők foglalkoztatásának esélyei rosszabbak az átlagos munkavállalónál.	Javuljon a 0-3 éves korosztály napközbeni elhelyezésének és a nők munkába állásának lehetősége	Településfejlesztési koncepció, Gazdasági program	Bölcsőde építése, pályázati lehetőségek keresése, pályázatírás, megvalósítás	polgármester, jegyző	2023.11.28.	Bölcsőde megépítése	humán, pénzügyi	Folyamatos pályázatfigyelés
2	Gyesen, gyeden lévők	Szülés után otthon maradó szülők	Gyesen, gyeden lévők elmagányosodásának		Szabadidős programok szervezése, igény	Művelődési Ház, Védőnői	2020.01.02.	Programok száma, résztvevők száma	humán, technikai,	Igényfelmérésre alapul,

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
	elmagányosodásának megelőzése, programok szervezése	elmagányosodása	megelőzése, programok szervezése		szerinti bővítése. Otthon lévő anyukák felkeresése, bevonása	Szolgálat, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat			pénzügyi	alkalmazkodik, a programok beépülnek az intézmények szolgáltatásaiba.
3	GYES, GYED után a munkába állás segítése	A gyermekvállalás után nehézkesebb a munkába állás	Sikeres elhelyezkedés a munkaerő-piacon a GYES és GYED után.		Kisgyermeküket nevelő nők foglalkoztatását segítő és tehermentesítő szolgáltatások fejlesztése, bővítése. A sikeres munkaerő-piaci részvétel támogatása programok szervezésével, civilszervezetek felkeresésével, információáramoltatás biztosítása a témában az érintettek felé.	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat	2020.01.01.	A foglalkoztatást elősegítő szolgáltatások, képzések, programok száma. Résztvevő édesanyák száma. Tréninget, képzést sikeresen elvégzők száma. Munkaerőpiacon elhelyezkedett személyek száma.	humán, technikai, pénzügyi	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
4	Hiányzó védőnői státusz betöltése	Csak egy védőnő van a két státuszra és az iskolai védőnői feladatok ellátására	Hiányzó védőnői státusz betöltése, leterheltség csökkentése		Hiányzó védőnői státusz betöltése, álláshely meghirdetése, interjúk	polgármester, jegyző, védőnői szolgálat	2019.06.01.	két betöltött védőnői státusz	humán,	motivált, felkészült szakember felvétele
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Informatikai képzések	A számítógépet és a kommunikációs eszközöket nem ismerik, nem tudják megfelelően használni. Ezáltal	Számítástechnikai képzések, internet használat egyre többen elsajátítják. Mindennapi életbe beépül az internet		Újabb „Kattints rá nagyi" jellegű program szervezése	Nyugdíjas Klub, Művelődési Ház, Családvédelmi és	2022.06.30.	Képzések száma és a résztvevők száma	humán, technikai és pénzügyi	Önkéntesek bevonása, igényekhez alakuló, gyakorlati képzések

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		kevesebb információhoz jutnak, szűkül az ügyintézési és kapcsolattartási lehetőség.	használata.			Gyermekjóléti Szolgálat				
2	Idősek Nappali ellátása	Igény lenne Nappali ellátásra, Nyugdíjas Házra, Napközire ahol napközben is találkozhatnak, igénybe vehetnek szolgáltatásokat	A településen megnövekedett az idős népesség száma,ami új szolgáltatások kialakítását igényli. Szükséges gondoskodni a nappali ellátásukról.	Településfejlesztési Koncepció	Igényfelmérés, Pályázati lehetőség keresése az idősek részére nyújtott bármelyik ellátási formára Nappali Ellátás biztosítása Társulási keretek között	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat, polgármester, jegyző	2023.11.28.	Ellátási forma kialakítása, szolgáltatást igénybe vevők száma	humán, technikai, pénzügyi	Önkormányzat döntése alapján, beépül a szolgáltatás a település életébe.
3	Településeken átívelő közösségi programok nyugdíjasok számára	Az idősek szeretnék más települések idős közösségeivel gyakrabban tartani a kapcsolatot, közös programokat szervezni, hiányzik a pénzügyi finanszírozás	Az idősek közös programokat szerveznek más települések nyugdíjas közösségeivel.		Pályázatok keresése Térségi együttműködési lehetőségek feltárása anyagi források felkutatása Programok szervezése	Nyugdíjas Klub, Művelődési Ház, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat	2023.11.28.	Sikeres pályázatok száma, együttműködések száma, programok, résztvevők száma	humán, technikai, pénzügyi	Folyamatos pályázatfigyelés, együttműködések fenntartása
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés a településen élő fogyatékos személyekről	Nem rendelkezik az önkormányzata a területén élő fogyatékos személyek számáról és a fogyatékosság	Minél több információt megtudni a településen élő fogyatékos személyekről, az adatgyűjtésre		A célcsoport feltérképezése, bevonva ebbe felmérésbe a védőnőket, háziorvosokat, hogy képet kapjunk	Egészségügyi Szolgáltatók, Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat	2021.01.01.	Adatbank kialakítása. Szervezett szolgáltatások száma.	Humán, technikai, pénzügyi	Folyamatos együttműködés a területen működő intézmények között, kiépített

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		típusáról	alapozva igény szerinti szolgáltatások tervezése, szervezése.		helyzetükről. Az adatgyűjtés után, szélesebb körű szolgáltatások szervezése.					szolgáltatások fenntartása.
2	Komplex akadálymentesítés a közintézményekben	A közszolgáltatások területén nem történt meg az infokommunikációs akadálymentesítés	Minden közintézmény komplex akadálymentesítése.	Településfejlesztési koncepció	Közintézmények felmérése, együttműködő partnerek keresése, Ütemterv kialakítása Pályázati forrás keresése, pályázatírás, megvalósítás	Közintézmények, polgármester, jegyző	2023.11.28.	Komplex módon akadálymentesített intézmények száma	humán, technikai, pénzügyi, pályázati erőforrás	Karbantartás
3	Fogyatékos személyek foglalkoztatása	Alacsony a fogyatékos személyek, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási aránya. A munkavégzés nem csupán a fizetésről szól, hanem ennél sokkal többről: emberi kapcsolatokról, egy közösséghez való tartozásról. A fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek ettől a	Fogyatékos személyek gazdasági aktivitási mutatóinak növelése, a munkaerő-piaci reprezentáltságuk erősítése. Értékteremtő munka, segély helyett saját jövedelemből éljenek, munkáltatóik pedig értékes, megbízható, lojális munkaerőhöz jussanak.		Munkáltatók érzékenyítése,figyelemfelhívás a foglalkoztatás előnyeire, segítség a munkáltatók részére a képességeknek megfelelő munkakörök megtalálása, felkészítő képzések, munkapróbák, foglalkoztatási tanácsadás,a munkáltatóelőnyeinek hangsúlyozása stb. Fogyatékos foglalkoztatással foglalkozó szervezetekkel való együttműködés.	Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat,	2023.11.28.	Foglalkoztatásba vont fogyatékos személyek száma	Humán, technikai, pénzügyi	Megfelelő együttműködések kialakítása, közvetítés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
		szociális kapcsolattól is meg vannak fosztva, amikor nem találnak megfelelő munkahelyet.								

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról, intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a létrehozott HEP Fórumot fenntartjuk.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása, munkaterv készítése.
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve szükség szerint munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolói alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívtunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum nyilvános ülése.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori HEP fórum vezetője felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a

jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Alsónémedi község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 191/2018. (XI.28.) számú határozatával elfogadta.

Alsónémedi 2018. november 28.
Dátum

Aláírás

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2018. november 28.
Dátum

Partner aláírás

2018. november 28.
Dátum

Partner aláírás

2018. november 28.
Dátum

Partner aláírás

Jakab Istvánné

HEP elkészítési jegyzék[2]

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV[3]	HEP részei[4]										Aláírás[5]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

[2] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

[3] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[4] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[5] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Alsónémedi Polgármesteri Hivatal
2351 Alsónémedi, Fő út 58.

K I V O N A T

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete által 2018. november 28-án megtartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete **8 igen** szavazat alapján az alábbi határozatot hozta:

191/2018. (XI. 28.) önkormányzati határozat

Alsónémedi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a törvényi kötelezettségének eleget téve áttekintette és – a Kulturális, Egészségügyi és Szociális Bizottság 82/2018. (XI. 27.) sz. határozati javaslatára – elfogadja a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2018-2023 időszakra.

Határidő: 2018. november 28.
Felelős: polgármester

kmf.

Vincze József sk.
polgármester

Dr. Percze Tünde sk.
jegyző

A kivonat hiteles: Győrvári István Lászlóné

Alsónémedi, 2018. december 03.